Poštnina plačana v gotovini

Leto IX, št. 119

Ljubljana, torek 22. maja 1928

Cena 2 Din

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25·—; za inozemstvo Din 40·— neobvezno.

Ogласi po tarifu.

Uredništvo: Ljubljana, Knaflova ulica štev. 5/I. Telefon št. 2072 in 2804, ponoči tudi št. 2034.

Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 2036.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 2498

Podružnici: Maribor, Aleksandrova št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180. Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 21. maja.

Volilni boj v Nemčiji je končan. Vsi iskreni prijatelji miru, demokracije in sporazuma med narodi ugotavljajo z veseljem in zadovoljstvom, da je pokazal nemški narod razumevanje za odločilna politična vprašanja, ki so se mu stavila pri teh volitvah. Velikega pomena je zlasti dejstvo, da glasovanje ni končalo dvoumno, nejasno, marveč so milijoni nemških volilcev izrazili na tako precizen način svojo voljo, da imamo že po dosedaj znanih izidih popolnoma jasno sliko o pravem mnenju Nemčije in političnih možnostih bližnje bodočnosti.

Tri glavne ugotovitve sledé iz nedeljskih volitev. Nemški narod se je izrekel proti sedanji meščanski, desničarski vladi dr. Marxa. Obsodil je nemške nacijonalce in izrazil zaupanje glavni opozicijski stranki, socijalni demokraciji, proti kateri se prihodnja leta ne bo dalo vladati. Logična posledica volilnih izidov je ustanovitev «velike koalicije» od Stresemannove ljudske stranke do socijalistov, ki ima edina večino, in sicer zadostno in močno večino v novem Reichstagu.

Nemški narod se je izrekel proti desničarski vladi. Dočim je imelo Marxovo ministrstvo nacijonalcev, klerikalcev, ljudskašev in Bavarcev večino, čeprav ne baš veliko v parlamentu, izvoljenem l. 1924., je sedaj nima več. Obnova desničarske vlade, ki bi delala s parlamentom, je nemogoča. Brez uvedbe diktature prihodnja leta ne bo imela Nemčija desničarskega režima.

Najtežji poraz je doživela glavna nositeljica reakcije v Nemčiji, «nemško-nacijonalna ljudska stranka». Izgubila je čez poldrugi milijon glasov in skoro eno tretjino mandatov. Ta stranka je obsojena za prihodnje čase na grenki kruh opozicije, ki ji tako malo diši. Naj poskuša kakršnekoli kompromise in kombinacije, take ne bo našla, ki bi ji odprla vrata v izgubljeni vladni raj. Poraz nemškega nacijonalnega šovinizma je rešil Evropo hude more.

Najbolj je napredovala socijaldemokratična stranka, za več kot milijon glasov in 21 poslancev. S svojimi 150 mandati je baš toliko močna, da brez njene privolitve ni mogoča nobena parlamentarna vlada. Ona je središče vseh bodočih kombinacij, ona bo dajala pečat prihodnjemu režimu, celo v primeru, da sama ne bi stopila v vlado, ker bo pač sleherni režim živel od njene milosti. Nemška socijalna demokracija je napredna, razvojna, zmerna demokratična stranka delavstva in malomeščanstva, ki se da prej primerjati z belgijsko delavsko stranko kot pa z dokaj radikalnejšo avstrijsko socijalno demokracijo. Je iskrena pobornica miru in sporazuma med narodi. Zbližanje s Francijo more pod njeno egido samo napredovati, dočim je nepristopna ljubimkanju z italijanskim fašizmom, kakršen straši po vročih glavah nemških nacijonalcev. Napredek socijalne demokracije je najboljši znak, da hoče nemški narod mir, demokracijo in socijalni napredek.

Srednje stranke so precej nazadovale, in sicer v prilog socijalnim demokratom, oziroma gospodarskemu udruženju in manjšim strankam. Katoliški centrum se je prepričal, da celo njegovo disciplinirano delavsko volilstvo obsoja nemoralno paktiranje z reakcijo za čisto klerikalne cilje. Demokrati pa niso znali navzlic najsijajnejšemu časopisju v Nemčiji in zmožnim voditeljem strankarsko izkoristiti preokreta v levo. Nemški fašisti so še brezpomembnejši kot dosedaj. Opažati pa je močan porast gospodarskega združenja, ki pa vseeno še ni prvovrsten politični faktor. Komunisti so se nekoliko opomogli od katastrofalnega poraza v l. 1924.

Naraven zaključek nedeljskih volitev v Nemčiji bi bila vlada «velike koalicije», ki bi se opirala na kompakten blok preko 300 poslancev. Zdaj, ko je nemški narod pokazal hvalevredno politično zrelost, je na izvoljenih zastopnikih srednjih in levih strank, da omogočijo Nemčiji vlado, kakršna odgovarja volji večine nemškega naroda in interesom miru in napredka v Evropi.

Značilen izid parlamentarnih volitev v Nemčiji

Poraz nemških nacijonalcev in reakcijonarcev

Velik levičarski napredek. — Porast socijalističnih in tudi komunističnih mandatov. — Centrum, nemška ljudska stranka in demokrati obdržali svoje pozicije.

Berlin, 21. maja, s. Po začasnih uradnih rezutatih (razen rezultata v volilnem okraju Berlin-Reinechendorf, ki še ni ugotovljen) je bilo pri parlamentarnih volitvah oddanih skupaj 30,592.442 glasov.

Od teh odpade na **socijalne demokrate** 9,111.438 glasov **s 152 mandati** (131 v letu 1924) na **nemške nacijonalce** 4,359.586 glasov s **73 mandati** (103), **centrum** 3,705.040 s 61 **(69), nemško ljudsko stranko** 2,669.549 s **44** (51), **komuniste** 3,232.875 s **54** (45), **demokrate** 1,492.899 s **25** (32), **bavarsko ljudsko stranko** 936.404 s **16** (19), **gospodarsko stranko** 1,391.133 s **23** (17), **narodne socijaliste** (Hitlerjevce) 806.746 s **12, nemško kmečko stranko** 480.617 z **8, kmečko zvezo** 199.491 s **3, katoliško nacijonalno kmečko stranko** 770.100 s **13, ljudsko pravno stranko** 480.978 z **2, saško kmečko zvezo** 127.733 z **2** mandata. Na vse oddane glasove odpade 489 mandatov.

V 1,492.899 demokratskih glasovih je všteti tudi 23.823 glasov za okrožne volilne predloge ljudsko pravne stranke (državne stranke za ljudsko pravo in izrabo), 770.100 oddanih glasov za katoliško nacijonalno kmečko stranko vsebuje tudi 194.938 glasov za okrožne volilne predloge nemške hanoveranske stranke, ki je s tem dobila 3 mandate.

Berlin, 21. maja (be.) Pri volitvah v pruski deželni zbor je bilo izvoljenih 450 poslancev. Socijalisti so prejeli **136**, napram **114**, nemški nacijonalci **82**, napram **109**, centrum **72**, napram 81, komunisti 56 napram 44, nemška ljudska stranka 40 proti 45, demokrati 21 proti 27, gospodarska stranka 21 napram 17, ljudska stranka 8 proti 11, velfovci 5, poljedelska zveza 7 in ljudska ustavna stranka 2 mandata.

Nove velike zadrege g. Vukičevića

Poostrena nasprotstva med radikali in demokrati. — Radikalski nezadovoljneži ne mirujejo. — Ugibanja o Vukičevićevem nasledniku

Beograd, 21. maja p. Vsi beograjski listi brez razlike političnega obeležja naglašajo, da je vsak trenutek računati z izbruhom vladne krize. Odnošaji med vladnimi strankami so postali zadnje dni tako napeti, da ni mnogo verjetno, da bi prišlo do pomirjenja. Po sodbi beograjskih političnih krogov je postal položaj nevzdržen. Demkrati ne prikrivajo več svojega nezadovolistva z delom vlade in celo demokratska »Pravda« naglaša, da so nastala v odnošajih med radikali in demokrati taka nasprotstva, da bi izbruh vladne krize nikogar ne presenetil.

Danes bi se imel vršiti sestanek med Davidovićem in Vukičevićem. Oba sta imela že včeraj daljši sestanek, na katerem je izročil g. Davidović ministrskemu predsedniku zahteve demokratskega kluba, ki se tičejo zlasti izpremememb na velikožupanskih mestih. Današnji sestanek pa se ni vršil, kar tolmačijo politični krogi tako, da g. Vukičević ne bi mogel dati g. Davidoviću povoljnega odgovora, čeprav je to včeraj obljubil.

V ožji okolici g. Vukičevića priznavajo, da se mora Vukičević boriti z vedno večjimi težkočami. Navidezno pomirjenje na zadnji seji radikalskega poslanskega kluba se je izkazalo le kot zatišje pred viharjem. Dejstvo, da se Aca Stanojević, ki si je ves čas prizadeval, da pride do pomirjenja med radikalskimi strujami, sedaj popolnoma solidarizira z radikalskimi nezadovoljneži, je vzbudilo med vukičevićevci razumljivo razburjenje. Aca Stanojević je danes odpotoval v Knjaževac ter pustil znani memorandum glavnega odbora v rokah Miše Trifunovića, ki je znan kot najhujši nasprotnik g. Vukičevića.

V političnih krogih so se že danes pojavljale razne kombinacije o nasledniku g. Vukičevića. Kot najresnejši kandidat se imenuje zunanji minister dr. Marinković, ki bi lahko računal tudi na podporo opozicije, predvsem pa na sodelovanje KDK. Radikali taki kombinaciji seveda nasprotujejo in forsirajo Mišo Trifunovića, o katerem upajo, da bi zbral okoli sebe večino radikalov in da bi se mu posrečilo pridobiti za sodelovanje tudi KDK in demokrate.

Slavonski davidovićevci izstopajo iz stranke

Senzacijonalen nastop voditeljev Davidovićeve stranke v osiješki oblasti. — Hudi očitki Davidoviću in stranki

Slavonska Slatina, 21. maja n. Na poziv predsednika organizacije Davidovićeve demokratske stranke v osiješki oblasti dr. Iv. Oreba so imeli včeraj v Slavonski Slatini ugledni predstavniki Davidovićeve demokratske stranke prijateljski sestanek, na katerem je prvi govoril dr. Ivan Oreb, ki je med drugim izvajal: »Kot pošten človek ne morem ostati v taki stranki, ker mi tega ne dopuščajo vest, poštenje in odgovornost napram našemu poštenemu narodu. Namesto boja proti reakciji je zgradil Ljuba Davidović čvrst grad z Veljo Vukičevićem, čeprav ga je pred volitvami napadal kot najslabšega človeka. Davidovićeva demokratska stranka ni demokratska po svojem delu, temveč reakcijonarna kakor radikalna stranka ni jugoslovenska stranka, nego srbijanska stranka, odvisna od beograjske šarčije, enako kakor radikalna stranka. Zaradi tega sem prišel do sklepa, da prekinem vse zveze z demokratsko stranko. Demokrat ostanem, dokler sem živ, toda za to stranko se nočem več zanimati. Jaz izstopam iz nje, prekinjam vse zveze z njo, ker je korupcijonistična, izključno regijonalna srbijanska stranka.«

Ta govor dr. Oreba je bil sprejet z burnim odobravanjem. Končno je bil sprejet sklep, da se za 28. t. m. ob treh popoldne skliče v Slavonski Slatini konferenca oblastnega odbora in vseh predsednikov organizacij Davidovićeve demokratske stranke v osiješki oblasti z dnevnim redom: **Izstop demokratov osiješke oblasti iz Davidovićeve demokratske stranke.** Poziv na konferenco so podpisali predsednik oblastne organizacije Davidovićeve stranke v osiješki oblasti in član glavnega odbora demokratske stranke v Beogradu dr. Ivan Oreb, njegov namestnik v glavnem odboru in bivši veliki župan dr. Ivan Frančić in mnogi drugi ugledni davidovićevci iz osiješke oblasti.

Katastrofalna eksplozija v Hamburgu

V hamburški svobodni luki je eksplodiral tank skrajno strupenega plina, ki so ga uporabljali Nemci v svetovni vojni. – Velike dimenzije katastrofe. – Nad 100 ljudi zastrupljenih. – Številne smrtne žrtve. – Kako je nastala eksplozija. – Grozne posledice

Hamburg, 21. maja. s. Na Hofestrasse v prosti luki so se na prostorih kemične tovarne Hugo Holzenberg razleteli pokrovi sodov, *ki so bil napolnjeni s fosgenovim plinom. (V vojni se je ta plin imenoval plin rumenega križa.)* Dosedaj so umrle tri osebe. Ognjegasci so ga skušali najprej udušiti z vodo, pozneje pa so preskrbeli kot protisredstvo amonijak ter veliko število mask proti plinu. Ker je pihal veter v smeri proti Wilhelmsburgu, je tudi tamkaj mnogo ljudi zastrupljenih. *Eksplozija je nastala na ta način, da se je odprla zapora tanka, iz katerega je ušlo 11 km³ plina. Katastrofa je imela strašne posledice. Mnogo ljudi se je takoj nezavestnih zgrudilo. Prebivalstva se je polastila panika.*

Števila oseb, ki so obolele zaradi zastrupljenja s fosgenom, še ni mogoče ugotoviti. Bolnica St. Georg javlja ob 2. popoldne 32 bolnikov. Izmed obolelih je samo neznaten del ušel življenski nevarnosti. Na Veddelu so izpraznili več cest, prebivalce pa nastanili v lopah za izseljence družbe Hapag. Vsa pomožna sredstva so bila mobilizirana. Delavsko samaritansko društvo v Hamburgu in Wilhelmsburgu je dalo vso opremo na razpolago. Iz Mauenburga je prispela državna bramba, da bo izpraznila ves ogroženi okraj. Policija je ustavila promet po velikem delu ogroženih krajev. Po kmečkih hišah in mlekarnah v Niedergeorgswerderju je zasegla vse mleko, da ga izroči bolnicam za zdravljenje bolnikov.

Ognjegasci so skušali najprej spraviti pod vodo tank, iz katerega je uhajal plin, kar se jim pa ni posrečilo. V bolnice je bilo pripeljanih do 100 ljudi, izmed katerih so vsi v življenski nevarnosti. Med tem je že 9 oseb umrlo. Tudi med ognjegasci in policisti je več oseb obolelo. Ognjegasci sistematično preiskujejo vsako hišo, ker se boje, da je plin mnogo ljudi presenetil, tako da niso mogli zbežati in leže brez zavesti v stanovanjih. Pouličen promet je v vsem okraju zaprt.

Zastrupljenje s plinom se je zaradi tega tako razširilo, ker je plin popolnoma neviden in je neovirano dalje uhajal iz tanka. Da je bil plin na gotovih mestih, so ugotovili samo na deformiranih človeških telesih. Obsega katastrofe še ni mogoče pregledati, ker prihajajo od ure do ure iz raznih okrajev nova poročila o zastrupljenju. Policija in ognjegasci so sprva domnevali, da gre za svetilni plin, dokler niso končno odkrili izvora nesreče. Ognjegasci so se opremili z maskami ter pričeli z amonijakom uduševati plin.

Delo je izredno težavno in le počasi napreduje, ker se plin širi tik nad zemljo in se drži predvsem v globinah in po kotih. Posledice katastrofe nastopajo še danes in vedno še prihajajo poročila o novih zastrupljenjih. Štirje ognjegasci in pet policijskih uradnikov je težko obolelo.

Z uradne strani se zaradi morebitnih političnih posledic ugotavlja, da je fosgenov plin v tekočem stanju trgovsko blago in njegovo izdelovanje ni v nasprotju z določbami versajske pogodbe. Da se prepreči nadaljna obolenja, so oblasti v severnem delu mesta zaprle vse šole. Plinov oblak še vedno ni popolnoma uničen.

Grozna rudarska katastrofa

36 mrtvih, okoli 150 pogrešanih rudarjev. — Podrobnosti o eksploziji

London, 21. maja. d. Kakor poročajo z Newyorka, se je dogodila v rudokopu Mather v Pensilvaniji velika eksplozija. Reševalna moštva so dosedaj našla 32 trupel. 9 so jih rešili živih, 140 pa jih še pogrešajo. Kakor sklepajo, je večina ponesrečenih rudarjev umrla zaradi zastrupljenja. Ob vhodih v rov je čakala velika množica svojcev vso noč v nalivu na ponesrečence. Ko so zvedeli za imena ponesrečenih, so se odigravali strašin prizori. Prebivalstvo je silno potrto.

Brausville, 21. maja. s. Okoli polnoči so opustil vsako nado, da bi mogli rešiti iz rudokopa ponesrečene rudarje. Dosedaj so potegnili na dan 36 trupel, k so strahovito razmesarjena. Neki delavec, ki je bil z nekaterimi ostalimi tovariši rešen, pripoveduje o katastrofi: Ko je hotel ravno stopiti v usodni rov, je potegnil močan zračni val, kateremu je sledilo strašno bobnenje, in takoj nato vroč črn dim. Nastala je popolna tema in delavec je pričel bežati. Pri tem se je spodtaknil nad kamenjem in zaradi strupenih plinov takoj izgubil zavest. Delavci, ki so tekli za njim, so ga rešili. Iz rova je bilo še slišati klice na pomoč in preostali rudarji so skušali rešiti tudi druge rudarje, česar pa ni bilo mogoče izvesti, ker so se morali umakniti strupenim plinom. 9 rudarjev je bilo rešenih brez večjih poškodb, 5 pa s težkimi zastrupljenji in opeklinami.

„Sin največjega prijatelja madžarstva“

Manifestacije Rothemereovemu sinu v madžarskem parlamentu

Budimpešta, 21. maja s. Harmsworth si je danes opoldne ogledal poslopje parlamenta ter obiskal predsednika parlamenta dr. Szitvaya, kakor tudi predsednika zgornje zbornice barona Wlasicza.

Nato je prisostvoval seji parlamenta. Ko se je pojavil Harmsworth v diplomatski loži mu je priredila zbornica (socijalne demokratje so se odstranili iz dvorane) dolge ovacije, za katere se je Harmsworth zahvaljeval s pokloni. Poslanec Paul Sandor (liberalna opozicija) je ravno govoril o predlogu glede apropriacije in je moral svoj govor za več minut prekiniti. Naglašal je, da je pri seji navzoč sin največjega prijatelja madžarstva!. Po polomu so vsi zapustili Madžarsko v zahvalo za to, da jih je Madžarska v tisočletnem boju branila pred barbarstvom in nasiljem. Sedaj se je plemeniti prijatel jlord Rothermere (zopet burne ne ovacije) požrtvovalno postavil na stran Madžarske in vrnil državi najdragocenejše, to je vero v lastno bodočnost. Madžarski narod ne bo nikdar pozabil prijateljskih uslug lorda Rothermerea in bo skrbel za to da bodo njegovi otroci imenovali njegovo ime v molitvah.

Harmsworth je ostal še nekaj časa v dvorani ter je nato odšel. Pred parlamentom se je zbrala velika množica ljudi, ki mu je priredila burne ovacije.

Novosti iz letalskega sveta

Newyork, 21. maja s. Pri sprejemu »Bremenovih« letalcev v Bos.onu je potrdil Fitzmaurice, da bo on in njegovi tovariši leteli v Evropo z nadomestnim letalom, ki bo notranje in zunanje enako opremljeno kakor je bilo letalo »Bremen«. Kabine bodo odstranjene, da dobe prostora za zalogo bencina. Leteli bodo najbrže v prvi polovici junija. Letalo ima sedaj številko W 33 in bo pozneje dobilo svoje ime. Startali bodo najbrže z nove Fundlandije.

Newyork, 21. maja s. Po poročilu, ki ga je poslal Junkersov letalec Melchior iz Grenly Islanda, se potrjuje, da je bilo letalo »Bremen«, ko je hotelo startati, poškodovano. Melchior sporoča obenem, da je sam ostal nepoškodovan.

Berlin, 21. maja (be.) Angleška vlada je dovolila, da novo zgrajeni Zeppelin lahko leti preko angleškega ozemlja in v slučaju potrebe tudi pristane.

Proti povišanju trošarine na vino

Beograd, 21. maja p. Udruženje dalmatinskih vinogradnikov je poslalo finančnemu ministru, min. predsedniku in Narodni skupščini oster protest proti povišanju trošarine na vino od 30 na 100 Din Dalmatinski vinogradniki zahtevajo, da ostane trošarina na vino neizpremenjena, ker je položaj vinogradnikov že itak obupen in da bi zadalo povišanje trošarine našemu celotnemu vinogradništvu zadnji in smrtni udarec.

Radić v Sarajevu

Sarajevo, 21. maja. n. Kakor izve vaš dopisnik, pride predsednik KDK Stepan Radić 23. t. m. v Sarajevo, kjer bo ostal 2 do 3 dni. Gosp. Radić bo imel več konferenc s svojimi pristaši. V vrstah HSS in SDS pričakujejo prihod St. Radića z velikim zanimanjem ter pripravljajo voditelju KDK lep sprejem.

Rudarska katastrofa tudi na Španskem

Madrad, 21. maja. (be.) V kamenolomu pri Gijonu je bilo zasutih več delavcev. Dosedaj so potegnili izpod ruševin 6 mrtvih.

Nenadna smrt romunskega poslanika v Budimpešti

Budimpešta, 21. maja. s. Tukajšnji romunski poslanik Stircoa je davi nenadoma umrl. Obolel je na angini pectoris.

Pomiloščenje princa Windischgrätza

Budimpešta, 21. maja. s. Princ Windischgrätz bo za binkoštne praznike pomiloščen.

Angleško-ameriški odnošaji

Angleško orožje za Kitajsko

London, 21. maja (lo) Na zunanjega ministra Chamberlaina je bila stavljena v spodnji zbornici interpelacija, ako je ameriška vlada predložila angleški kake predloge za sklenitev ameriško-angleške spravne in arbitražne pogodbe, in sicer na temelju arbitražne pogodbe, ki je bila skleniena med ameriškimi Zedinjenimi državami in Nemčijo.

Chamberlain je odgovoril, da je ameriška vlada predložila načrt nove arbitražne pogodbe, ki naj zamenja ameriško-arbitražno pogodbo iz leta 1908, ki poteče 4. junija Te ameriške predloge proučuje angleška vlada z vso pozornostjo. Amerika ni stavila novih predlogov za sklenitev spravne pogodbe, ker **zadevna pogodba že obstoja in je bila skleniena leta 1914 v Washingtonu in predvideva ustanovitev mirovne komisije** Angleška vlada ne čuti nikake potrebe, da bi to pogodbo razveljavila in jo nadomestila z drugo.

Na vprašanje glede **izvoza prepovedi orožja na Kitajsko je Chamberlain izjavil, da vlada ne more prepovedati angleškim firmam trgovine z orožjem, ker nima za to zakonite podlage.**

Chamberlain o Briandovi in Stresemannovi mirovni politiki

London, 15. maja. (lo.) Včeraj je bil imenovan angleški zunanji minister Chamberlain častnim občanom mesta Glasgow. Pri slavnostnem sprejemu je imel Chamberlain nagovor, v katerem je izrekel Briandu in dr. Stresemannu visoko priznanje za njuno mirovno politiko. Ta dva velika moža, je dejal Chamberlain, zvesto služita domovini in imata širše in jasnejše poglede. Od Locarna dalje so bila med njima sicer majhna nesporazumljenja, ki pa niso preprečila velikega dela za pomirjenje Nemčija in Francija, je zaključil Chamberlain, ta uvideli in priznavati, da noben spor n toliko vreden, da bi se ga rešilo z vojno in da se morajo vsi naši interesi podrediti velikemu smotru ohranitve svetovnega miru in naše skupne civilizacije.

Parlamentarna konferenca za zbližanje s ČSR

Prvi dan zasedanja češkoslovaške in jugoslovenske delegacije v Beogradu. – Težkoče gospodarskega zbližanja

Beograd, 21. maja p. Snoči so dospeli v Beograd češkoslovaški poslanci, delegati za interparlamentarno konferenco z Jugoslavijo, ki se bo vršila v Beogradu in Dubrovniku. Odlični češkoslovaški parlamentarci so bili v Subotici in Novem Sadu sijajno sprejeti in pozdravljeni, dočim je bil sprejem v Beogradu bolj oficijoznega značaja. (Podrobneje o tem prihodu češkoslovaške delegacije je poročal »Ponedeljek«.)

Danes dopoldne ob 10. sta se obe delegaciji, češkoslovaška in jugoslovenska, sestali v Narodni skupščini k skupni otvoritveni seji, ki ji je predsedoval posl. Čeda Mihajlović. Splošno pozornost je vzbudilo dejstvo, da seji ni prisostvoval noben zastopnik vlade. Pač pa je bilo navzočih večje število poslancev, med njimi Stjepan Radić, dr. Žerjav, Ljuba Davidović, dr. Ninko Perić in predsednik udruženja JClig Trifunović.

Sejo je otvoril posl. Čeda Mihajlović z daljšim nagovorom, v katerem je naglašal velik pomen sodelovanja med obema državama ter izrekel češkoslovaškim delegatom iskreno dobrodošico.

Za njim je povzel besedo predsednik češkoslovaške delegacije dr. Ant. Uhlíř, ki je obširno razpravljal o razvoju zbližanja med Jugoslavijo in Češkoslovaško ter naglašal, da pač ni nobenega dvoma, da mora tudi tretji sestanek obeh parlamentarnih delegacij roditi pozitivne in praktične rezultate.

Predsednik je nato prečital pismo podpredsednika češkoslovaškega senata Vaci. Klofača, ki obžaluje, da se zaradi obolelosti ne more udeležiti zasedanja in želi delu najlepše uspehe.

Nato so sledili poedini referati. Prvi je podal zelo obširen in temeljito obdelan

referat o gospodarskih vprašanjih

dr. Karel Kramař, ki je zlasti naglašal potrebo čimprejšnje sklenitve trgovinske pogodbe med Češkoslovaško in Jugoslavijo. Po zagotovilu ministra za trgovino dr. Spaha se bodo pričela pogajanja 15. junija. Dr. Kramař je v svojem referatu podrobno naštel vse korake in ukrepe, ki bi bili potrebni za praktično gospodarsko sodelovanje in zbližanje. Pri tem je naglašal, da je carinska unija med Češkoslovaško in Jugoslavijo, kakor si jo zamišlja Stjepan Radić, zaenkrat še neizvedljiva, ker bi bilo konzumno področje mnogo premajhno. Šele ko bo mogoča carinska unija vseh slovanskih držav z Rusijo na čelu, bo ta predlog realen.

Stjepan Radić je govornika precej ostro zavrnil, češ: »Saj poznamo vašo »rusko« politiko, toda pri nas za tako politiko ni razpoloženja.«

Dr Kramař je opozarjal na stališče Anglije in Francije do Rusije in končno naglašal potrebo čimprejšnje sklenitve konvencije o paroplovnem prometu na Dunavu.

Dr. Kramař je želel za svoje poročilo, ki vsebuje mnogo važnih in pomembnih predlogov za izboljšanje medsebojnih gospodarskih odnošajev, veliko odobravanje.

Za dr. Kramařem je v imenu jugoslovenske delegacije referiral o gospodarskih vprašanjih posl. dr. **Slavko Sečerov.** V svojem referatu je opozarjal na razne težave, ki se pojavljajo na obeh straneh in ki ovirajo hitrejše zbližanje. Vzajemni gospodarski odnošaji morajo v skladu s svetovnimi gospodarskimi težnjami. Napočila je doba, ko je treba napraviti konec dosedanji trgovinski politiki stalnega zviševanja zaščitnih carin. Glavno oviro za izboljšanje obstoječih gospodarskih odnošajev med Češkoslovaško in Jugoslavijo tvori trgovinska konvencija iz leta 1920., ki ne odgovarja niti splošnim gospodarskim, niti trgovinskim potrebam. Visoke zaščitne carine, neurejeno prometno vprašanje, pomanjkanje direktnih tarifov, neorganizirana trgovinska akcija so glavne zapreke za poglobitev medsebojnih gospodarskih stikov. Predvsem pa bo potrebno najti sredstva in pota, da se izločišča Dunaj in Budimpešta kot posredovalca med Jugoslavijo in Češkoslovaško.

Izvajanja posl. dr. Šečerova so napravila na vse člane globok vtis in izzvale vsestransko priznanje. Seja je bila nato zaključena, popoldne pa se je nadaljevala v dveh sekcijah.

Gospodarska sekcija

je razpravljala o gospodarski resoluciji. Češkoslovaški poslanec Truba je razpravljal predvsem o prvi točki resolucije in naglašal, da morata Češkoslovaška in Jugoslavija brez rezerve skleniti trgovinsko pogodbo. Carinske tarife so na obeh straneh previsoke in jih bo treba primerno znižati. Zavzemal se je za povečanje medsebojnega trgovinskega prometa in stavil v tem pogledu razne predloge.

Češkoslovaški poslanec g. Pehman je razpravljali o uvozu in izvozu ter naglašali da bi bilo treba sistematične organizacije, da se na ta način prepreči favoriziranje uvoza iz tujih držav. Pri tem poslu bi morale zlasti sodelovati trgovinske zbornice.

Posl. dr. Behmen opozarjal na to da bi morala Češkoslovaška omogočiti večje plasiranje našega blaga, tako da bo lahko konkuriralo z drugimi državami. Pri tem Češkoslovaška prav lahko prenese tudi nekaj žrtev, ker izhaja iz statistike, da mi iz Češkoslovaške mnogo več uvažamo kakor pa tja izvažamo. Treba pa bo praktičnega dela, ker same resolucije nimajo nikakega pomena.

Češkoslovaški poslanec Pick se je zavzemal za povečanje izvoza pilzenskega piva

Seja je bila nato zaključena in se bo nadaljevala jutri dopoldne. Med drugimi bo jutri govoril tudi poslanec dr. Žeriav.

Kulturna sekcija

je zasedala pod predsedstvom dr. Uhlíře. Prvi je govoril poslanec dr. Škerović, ki je na kratko risal zgodovinski razvoj kulturnih odnošajev med severnimi in južnimi Slovani ter povdarjal, da je naša naloga, da uresničimo ideje, ki so nam jih zapustili naši narodni voditelji iz pretekle dobe. Program kulturne zajednice je bil določen že na zadnji konferenci v Pragi in odobren od obeh vlad. Govornik je nato navajal, kaj je bilo doslej že izvedeno in je med drugim omenjal, da je naša vlada postavila v proračun pol milijona dinarjev za izvedbo tega programa.

Dr. Karel Kramař je v svojem govoru orisal delo za kulturno zbližanje na Češkoslovaškem, posl. Salih Baljić pa se je zavzemal za tesnejše sodelovanje na polju strokovnega šolstva. Njegovemu predlogu se je pridružil tudi poslanec dr. Predavec, ki je naglašal potrebo enotnega pouka v poljedelskih šolah.

Seja je bila nato zaključena in se nadaljuje jutri dopoldne.

Popoldne ob 5. je priredil zunanji minister dr. Marinković na čast češkoslovaškim gostom na svojem stanovanju čajanko, zvečer ob 8. pa je dala Narodna skupščina banket v hotelu »Palace«.

Zadoščenje dr. Žerjavu

Dr. Ogrizek obsojen zaradi razžaljenja časti

Celje, 21. maja.

Pred okrajnim sodiščem v Celju se je vršila danes razprava o tožbi nar. poslanca dr. Gregorja Žerjava proti doktorju Antonu Ogrizku, odvetniku, podžupanu in šefu SLS v Celju ter članu oblastnega odbora mariborskega, zaradi razžaljenja časti, ker je 18. marca t. l. v restavraciji hotela «Evrope» v Celju brez vsakega povoda napram navzočim gostom začel zmerjati demokrate in pri tej priliki rabil o dr. Žerjavu prostaške psovke. Na tožbo posl. dr. Žerjava, zastopanega po dr. Kalanu, je bil dr. Ogrizek obsojen na 300 Din globe, odnosno 3 dni zapora. Njegovemu tovarišu v občinskem odboru, prof. Cestniku, ki je v zadnji občinski seji ob viharnem pritrjevanju dr. Ogrizka hotel dajati lekcije o dostojnosti ter govoril o «Jutrovih» psovkah «napram onim, ki ne trobijo v njegov rog», bi priporočali, da bi svoje predavanje ponovili v svojem in dr. Ogrizkovem klubu, kjer bi bilo manj deplasirano.

Slavenska banka

Važna konferenca v Beogradu

Beograd, 21. maja p. Danes se je v ministrstvu trgovine vršila konferenca med zastopniki TPD in upravnega sveta Slavenske banke ter upniškim odborom. Predsedoval je načelnik ministrstva za trgovino g. Zebić. Konferenca je razpravljala o načinu čimprejšnje likvidacije banke in izplačila terjatev. TPD je zastopal gen. ravnatelj g. Skubic, upravni odbor dr. Gjorgjević. Iz Slovenije sta bila navzoča kot zastopnika tamošnjih upnikov dr. R. Ravnihar in dr. Marušič. Med upniki je vzbudilo veliko ogorčenje dejstvo, da konferenci ni prisostvoval zastopnik Länderbanke, ki nosi velik del odgovornosti za polom Slavenske banke. Rezultate konference drže v strogi tajnosti, doznava pa se, da je bil stavljen predlog, naj bi vlada v kritje terjatev pri Slavenski banki zaplenila delnice Länderbanke, ki bodo založene ob priliki občnega zbora TPD. Baje vlada temu načrtu ni nenaklonjena, vsekakor pa bo po zatrdilu poučenih krogov storila vse, da pridejo zlasti mali vlagatelji, ki so najtežje prizadeti, čim prej do svojega denarja.

Žrebanje državne razredne loterije

Beograd, 21. maja.

Danes so bile izžrebane naslednje srečke:

Po 40.000 Din dobita srečki 38.543 in 75.890.

30.000 Din dobi 68.130.

20.000 Din dobi 43.501.

Po 10.000 Din dobita 40.214 in 60.681.

Po 3500 Din dobijo 313, 26.230, 26.647, 39.003, 44.302, 64.320, 84.507 89.848, 104.077 in 120.644.

Po 1500 Din dobijo 99, 391, 1174, 2249, 2592, 3475, 3655, 3931, 5746, 5750, 5877, 6467, 7905, 9186, 9694, 10.782, 66.240, 11.635, 11.795, 12.336, 12.952, 13.050, 13.219, 13.372, 13.837, 14.699, 15.741, 16.122, 16.886, 17.150, 17.319, 18.979, 19.000, 19.191, 19.573, 19.624, 20.097, 20.207, 22.532, 25.304, 25.611, 25.672, 26.625, 26.881, 27.887, 28.485, 28.509, 28.758, 29.307, 29.753, 30.338, 30.948, 31.875, 33.150, 33.738, 34.348, 34.715, 35.416, 35.748, 36.340, 37.126, 38.442, 39.709, 39.775, 40.755, 40.913, 41.208, 41.964, 43.460, 44.714, 44.880, 45.002, 45.696, 45.972, 47.740, 48.395, 48.803, 48.867, 49.309, 49.861, 51.037, 51.315, 52.532, 53.592, 54.086, 55.610, 57.119, 57.224, 57.513, 58.986, 59.517, 59.896, 60.053, 60.061, 60.224, 61.654, 62.884, 63.590, 64.274, 64.502, 64.908, 65.633, 67.220, 68.166, 70.385, 70.392, 70.921, 74.519, 76.783, 77.014, 77.732, 77.851, 78.377, 79.363, 80.301, 81.347, 81.901, 82.847, 83.041, 84.061, 84.732, 85.557, 86.215, 88.039, 88.485, 89.212, 89.369, 89.686, 89.811, 90.343, 90.771, 90.835, 91.068, 91.638, 93.656, 94.312, 95.047, 95.319, 95.504, 96.780, 98.602, 100.869, 100.869, 100.908, 101.180, 102.937, 104.298, 105.409, 106.971, 108.598, 108.866, 110.647, 110.825, 111.096, 111.399, 112.142, 112.386, 113.903, 114.739, 115.579, 117.054, 117.968, 119.375, 119.661, 119.924, 120.457, 120.887, 121.607, 121.626, 122.321, 122.619, 123.648, 123.895, 124.285, 124.351, 124.642, 124.858, 125.583 in 62.566.

Škof dr. A. B. Jeglič pred 30 leti

Pojava škofa Jegliča l. 1898. pada v dobo, ko se je na temelju zaključkov vseslovenskega shoda dosegla začasna in neprirodna sprava tedanjih dveh slovenskih strank, narodne in katoliške. Pod njegovim prednikom škofom Missijo so se bili s prvim slovenskim katoliškim shodom ločili duhovi in sentimentalni poskus iz l. 1898. ni našel niti v narodni niti v katoliški stranki dovolj opore, da bi se bil dlje časa vzdržal.

Popolnoma anacijonalni Missia je bil s pomočjo Mahničevega fanatizma napravil v slovenski politiki dva ostro začrtana in ločena tabora. Od teh je bil eden samo katoliški ter je podrejal narodnost v vsem veri in narodnost kot grešno celo proklinjal, drugi pa je smatral, da vera na Slovenskem ni v nevarnosti ter je predvsem branil slovensko narodnost, ki je bila ogrožana od vseh strani. Tekom medsebojne politične borbe sta obe stranki izpremenili svoja načela v toliko, da je katoliška stranka pod vplivom narodne privzela v svoj program kot podrejeno točko tudi narodnost, vplivala pa je na narodno stranko s svojim intransigentnim verskim stališčem, da je tudi narodna stranka iz taktičnih ozirov morala postati polagoma ostro protiklerikalna.

Pod Missijem se je začela klerikalna gonja in tedaj je nastala klerikalna maksima, da je treba nasprotnika uničiti na gospodarskem polju ter mu ogrozili eksistenco, da se ga lahko popolnoma premaga. Duhovščina mlajših letnikov, ki je izšla iz šole Missia-Mahnič, je bila tako fanatično nestrpna, da je bilo celo starejši duhovščini odveč.

Odhod Missije v Gorico je zlasti napredno javnost, ki je naivno verjela v spravo med obema svetovnima nazoroma, razveselil tem bolj, ko se je izvedelo, da njegov naslednik ne bo fanatik Mahnič, marveč kanonik Jeglič iz Sarajeva, o katerem so javljali sarajevski Slovenci, da je mož strpnosti in da je večkrat obsodil delovanje mlajše Mahničeve struje. Ti glasovi so vzbudili v slovenski javnosti veselo nado, da se bo z Jegličem končal surovi način političnega boja, ki ga je izzval Mahnič. V Sarajevu je g. kanonik Jeglič priznaval, da je te surove gonje »kriva tudi klerikalna stranka in zlasti mlajša duhovščina, ki življenja ne pozna«. O Mahniču pa je izrekel ostro sodbo zaradi njegove brezobzirnosti in strastnosti. Pred svojim nastopom se je dr. Jeglič sestal na Dunaju tudi s Hribarjem in dr. Ferjančičem ter je izjavil, da s tema dvema možema ne bo težko živeti v spravi.

Zato je bil novi škof Jeglič dne 20. maja l. 1898. deležen tako sijajnega sprejema, kakor ne kmalu kak cerkveni dostojanstvenik. Z odkritim veseljem ga je pozdravila tudi napredna javnost in župan Hribar mu je posvetil zlasti toplo občuten pozdravni govor. V odgovor je novi škof povdarjal, da hoče spravo, mir ter ljubezen med brati, ki jih je razdvojila politika. Tudi na dan intronizacije je govoril v istem smislu. Pozival je duhovščino, da iztrga iz src sovraštvo in jezo ter naj s svojo ljubeznijo objemlje tudi nasprotnika. Mlajši duhovščini pa je polagal na srce zlasti spoštovanje in pokorščino napram starejšim duhovnim sobratom. Knez miru, sprave in ljubezni — to je bila splošna sodba ob nastopu novega škofa.

Le prekmalu je prišlo razočaranje. Izvedelo se je, da je Missia odšel v Gorico samo pod izrecnim pogojem, da bo v Ljubljani njegov naslednik dr. Jeglič, ki bo vodil politiko katoliške stranke v dosedanjem pravcu. Knez miru se je izkazal samo kot eksponent Missije. Na videz je podpiral politično spravo med obema strankama, tajno pa se je vrgel v vrtinec politike in se z vso silo zavzemal za konservativno stranko.

Sredi sprave je »Slovenski Narod« priobčil pismo vladike Jegliča, kjer ta priporoča št.-jakobskemu in št.-peterskemu župniku, naj kot vplivni osebi »namigneta« volilcem tretje kurije, da pri občinskih volitvah v Ljubljani glasujejo za konservativno stranko. Bajka o knezu miru in sprave je bila pri kraju . . . Br.

Važnost prihodnje konference Male antante

Pariz, 18. maja (be) Dopisnik »Vosische Zeitung« poroča, da pripisujejo francoski politični krogi bodoči konferenci Male antante v Bukarešti veliko važnost. Splošno se smatra, da je Rothermerova akcija za revizijo trianonske pogodbe ustvarila v osrednji Evropi delikaten položaj, ki je toliko bolj zapleten, ker podpira madžarske zahteve tudi italijanska vlada. »Petit Parisien« odločno protestira proti vsaki reviziji obstoječih mirovnih pogodb in povdarja, da bi vsaka sprememba sedanjega političnega stanja v Evropi povzročila velike in vznemirljive težkoče v svetovni politiki.

Bukarešta, 18. maja g. Včeraj je prispel semkaj iz Pariza romunski posrednik Antonescu, ki nadaljuje pogajanja za stabilizacijsko posojilo za dve drugi veliki posojili. Danes je imel Antonescu daljše posvetovanje s finančnim ministrom. Meseci junija se bo sklicala poslanska zbornica k izrednemu zasedanju, da odobri najetje posojila. Poleg stabilizacijskega posojila se bosta najeli na ameriškem trgu še dve drugi posojili. Iz teh finančnih operacij se bo 40 milijonov dolarjev porabilo za odplačilo državnih dolgov narodni banki in 25 milijonov dolarjev za reorganizacijo železnic.

Vodnikova družba je ena naših največjih kulturnih ustanov!

Nevesela poročila o londonskem posojilu

Senzacijonalne informacije »Jutarnjega Lista«. — Baje gre samo za drugo izdajo Blairovega posojila. — Provizije same bodo požrle ogromne vsote.

Zagreb, 21. maja. č. Današnji «Jutarnji list» objavlja senzacijonalne vesti o inozemskem posojilu, ki ga namerava vlada najeti v Londonu. Po informacijah dunajskih finančnih krogov ne gre za posojilo angleških bank, marveč stoji v ozadju te akcije baje zopet znana Blairova skupina, ki pa se iz razumljivih vzrokov skriva za raznimi manjšimi angleškimi bankami. Po zardilu dunajskih finančnih krogov Jugoslavija ne bo dobila izplačanega niti polovice tega ogromnega posojila, ker je med pogoji določba, da se mora iz tega posojila izplačati med drugim valorizirani dolg v Franciji, razen tega pa še valorizirani dolg pri draždanski banki. Najhujše pri celi stvari pa so po mnenju dunajskih finančnih krogov ogromne provizije, na katere so pristali jugoslovenski zastopniki pri pogajanjih v Londonu. Poleg provizij ki jih dobe banke ob priliki denarne transakcije, bo šlo na ta račun še okrog pol milijarde dinarjev za razne nepotrebne posredovalce.

«Jutarnji list» dostavlja k tej vesti, da je sedaj dolžnost naše vlade, da natoči javnosti čistega vina in da s primerno akcijo demantira te vesti, ako niso resnične.

Pariz, 21. maja. č. V tukajšnjih finančnih krogih vzbuja pozornost vest, da znana finančna skupina Blair na veliko kupuje jugoslovenske državne obveznice. Baje je že 60 odstotkov teh obveznic v njenih rokah.

Značilen molk

Ko so bile afere Rade Pašića na dnevnem redu, glasilo SLS kar ni moglo dati dovolj duška svojemu ogorčenju. «Slovenec» je smatral za svojo dolžnost, da sporoči javnosti vsako podrobnost iz življenja in «delovanja» mladega Pašića ter predoči, kako ostro obsoja SLS take stvari. Gospodin Rade je medtem «odstopil» in njegovo ime se imenuje le še v zvezi z raznimi procesi zaradi klevete.

Ministrski predsednik se sedaj piše Vukičević in tudi on ima sina, Mulča. Miloševa karijera je začela prav originalno. Gospod oče so ga dali izvoliti za poslanca, pozabivši pri tem na njegovo starost in tako je moral verifikacijski odbor Narodne skupščine popravljati očetovo pogreško in Miloš je «izgubil» mandat. Ali naravno, izgubil ni položaja «sina». In o tem govori interpelacija poslanca Tomića, katero smo nedavno citirali, cele knjige. Posl. Tomić trdi, da je Miloš pod Vukičevićem isto, kar je bil Rade pod Pašićem ter navaja celo vrsto težkih konkretnih obtožb proti mlademu g. Vukičeviću.

O Tomićevi interpelaciji so poročali vsi jugoslovenski listi, celo vladna glasila je niso mogla povsem zatajiti. **Edino ljubljanski «Slovenec» je brumno zatisnil svoje krščanske oči in je celo afero od A do Z zamolčal!** Ta način poročanja o dogodkih v skupščini priča, da glasilu SLS ni na tem, da vsaj obvešča svoje čitatelje o tekočih zadevah v skupščini, marveč povsod in vedno skrbno prikrije vse, kar bi utegnilo vreči količkaj neugodno luč na gospodarje naših klerikalcev. To klečeplastvo in suženjski obziri do predsednika vlade je zelo značilno za principe, po katerih prireja «Slovenec» svoja poročila, značilno je tudi za njegove čitatelje, da «Slovenec» lahko postopa z njimi na tako omalovažujoč način.

Dokazuje pa obenem, koliko je bilo vredno svoječasno «Slovenčevo» ogorčenje nad korupcijo, ako sedaj junaški bojevniki za red in čistost v upravi molče ko grob o škandalozni aferi, ki jo pozna že vsa naša javnost, le čitateiji «Slovenca» o tej korupciji ne smejo izvedeti ničesar. Simptomatičen je ta molk, koristil pa ne bo . . .

Češki katoličani proti klerikalcem

V Pragi je začel izhajati nov list «Pravo demokracije», ki se označuje kot neodvisno glasilo, posvečeno vprašanjem krščanskega socijalizma. V programu novega lista čitamo sledeči odstavek, ki velja popolnoma tudi za naše prilike: «Po doseženi državni samostojnosti smo pričakovali, da se osvobodi tudi naš politični katolicizem preživevše se idologije konservatizma, pričakovali smo, da izzove željo po prerojenju in da krene v novo lajiško smer. Pričakovali smo, da se reši klerikalizma, da probudi v praškem življenju versko in razredno strpnost in da da našemu življenju višji etični ideal.»

V nadaljnjem se novo katoliško glasilo obrača proti češki ljudski stranki, češ da ni niti socijalna niti krščanska, marveč samo klerikalna. Zato se ni čuditi, ako od volitve do volitve beleži znatne izgube na glasovih. Pri občinskih volitvah je klerikalna ljudska stranka izgubila mnogo na Češkem, na Moravskem (okoli 30.000 glav) in v Šleziji, tako z ozirom na državnozborske volitve iz l. 1925., kakor z ozirom na občinske iz l. 1923. Celo v Pragi, kjer ima svoje delavno središče, je kljub povečani agitaciji s shodi in potom tiska izgubila pri volitvah v osrednje zastopništvo čez poldrugi tisoč, pri volitvah v lokalne odbore pa čez poltretji tisoč glasov.

Tisk klerikalne ljudske stranke se je trudil na vse načine, da bi izbrisal celotni neuspeh z navajanjem lokalnih uspehov v nekaterih manjših občinah, kjer je povišek znašal par desetoric glasov in z zatajenjem izgub, ki so šle ponekod v tisoče. Tisk je tudi v lokalnih izgubah pisal kot o ohranjenih pozicijah, o celotnem žalostnem volilnem izidu za stranko pa je molčal, ali kvečjemu primerjal prejšnje občinske volitve z zadnjimi državnozborskimi. Klerikalno časopisje je prešlo preko neuspeha s ceneno ugotovitvijo, da se stranka v tej volilni borbi ni zmajala. To je slaba tolažba klerikalcev: Nekdo joka, ako je izgubil desetak, drugi pa se raduje, da ni izgubil stotaka. Pri tem ima ljudska stranka še to srečo, da se volitve niso vršile tam, kjer je stranka vsled nezadovoljstva krščanskih socijalcev (n. pr. v plzenskem okrožju) v razkolu, sicer bi bil neuspeh naravnost katastrofalen. Razumljivo je, zakaj je ljudska stranka toliko interesirana na tem, da bi se občinske volitve še nadalje odložile.

Tako piše češki katoliški list o trdni poziciji klerikalne ljudske stranke. «Slovenec» je pred nekaj dnevi dokazoval, kako se širi klerikalna misel — ki jo on kajpada dosledno naziva katoliško — po vsej Evropi. «Evropa dokazuje» je bil naslov tega uvodnika, kjer je glasilo SLS dokazovalo potrebo klerikalizma ter pri tem navajalo tudi krepko napredovanje klerikalizma na Češkem. Zato smo prinesli to mnenje češkega katoliškega lista, da bodo naši klerikalci slišali mnenje krščanskih socijalcev o češki ljudski stranki.

Borze

21. maja.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet precej živahen, zlasti v devizah na Prago, Curih in Dunaj. Večino potrebe jn krila Narodna banka, edino potrebo v devizah na Trst in Newyork je krila privatna ponudba. Tečaji so ostali v glavnem nespremenjeni. Med efekti je bila Ljubljanska kreditna zaključena po 128.

Na zagrebškem efektnem tržišču je **Vojna škoda zaradi velikih realizacij popustila za** 5—6 točk. Pri živahnem prometu se je promptna trgovala po 449—450 kasa po 449—451, za junij po 453—455 in za december po 475.7. Tudi investicijsko je popustilo na 92.5—93 (zaključki). Med bančnimi papirji je veliko povpraševanja po Praštedioni, ki se je ponovno dvignila ter je bila ob sklepu borznega sestanka zaključena po 835. Dalje so bili zaključki v Kreditni po 85, v Jugobanki po 86.5—87 in v Srpski po 138. V industrijskih vrednotah je bil priličen promet. Zaključki so bili v Gutmannu po 215, v Slavoniji po 12. v Šečerani Osjek po 505, v Ljevaonici po 155 in v Isisu po 35.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 22.90—22.96 (22.90), Berlin 13.5825 — 13.6125 (13.5975), Bruselj 7.9195 — 7.9495 (7.9345). Budimpešta 0 — 9.265, Curih 1093.5 — 1096.5 (1095), Dunaj 7.98 — 8.01 (7.995), London 277.04 — 277.84 (277.44), Newyork 56.72 — 56.92 (56.82), Pariz 222.7 — 224.7 (223.7), Praga 167.97 — 168.77 (168.37), Milan 298.25 — 300.25.

Zagreb. Amsterdam 22.90 — 22.96, Dunaj 7.98—8.01, Berlin 13.5825—13.6125, Budimpešta 9.9115 — 9.9415, Milan 298.275 — 300.275, London 277.04 — 277.84, Newyork 56.71 — 56.91, Pariz 222.7 — 224.7, Praga 167.97 — 168.77, Curih 1093.5 — 1096.5.

Trst: Beograd 33.30—33.60; Dunaj 264.25—270.25; Praga 56.10—56.40; Pariz 74.575—74.875; London 91.57—92.77; Newyork 18.925—18.9850; Curih 365—367; dinarji 33.25—33.75.

Dunaj: Beograd 12.49125 — 12.53125, Berlin 169.835 — 170.335, London 34.65375 — 34.75375, Milan 37.385 — 37.485, Newyork 709.45 — 711.95, Pariz 27.9275 — 28.0275, Praga 21.02125—21.10125, Curih 136.7350—137.2350, dinarji 12.42 — 12.48.

Curih: Beograd 9.1330, Berlin 124.16, Newyork 518.825, London 25.33125, Paris 20.4275, Milan 27.335, Praga 15.375, Budimpešta 90.635, Bukarešta 3.21, Sofija 3.745, Varšava 58.15, Dunaj 73.01.

Efekti.

Ljubljana. Celjska 158—0, Ljubljanska kreditna 128—128 (128), Praštediona 823.5, Kreditni zavod 157—175, Vevče 105—0, Ruše 265—280, Stavbna 56—0, Šešir 105—0.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 450—452, kasa 450—452, za junij 454—456, agrarne 56—57.5; bančne vrednote: Kreditna 85—86, Jugo 86.5—87, Ljubljanska kreditna 126—130. Narodna 6800—7000. Praštediona 832.5—835, Srpska 137.5—138, Poljo 17—0; industrijske vrednote: Narodna šumska 25—33, Našička 1830—0, Gutmann 210—215, Slaveks 108—0, Slavonija 12—13, Danica 140—155, Drava 375—385, Šečerana Osijek 505—510, Ljevaonica 154—156, Tvornica vagonov 90—95, Vevče 106—110, Isis 88—36, Dubrovačka 470—480, Trbovlje 535—538, Narodna mlinska 19—0.

Beograd, Vojna škoda 449—450, investicijsko 92—.75, agrarne 57.25—57.75.

„Sin nebeški" v pregnanstvu

V mestu Tientsinu, ki ga zadnja poročila s Kitajske tolikokrat imenujejo, živi v pregnanstvu in pod varstvom Japoncev zadnji kitajski cesar Hsuantung. Živi mirno in ne stopa v javnost. Vendar je pred kratkim na svoj rojstni dan, povabil nekaj inostrancev v goste in jim med pogovorom dejal, da je monarhistična oblika edina, ki bi prinesla nesrečni deželi mir. On sam pa ne bi hotel biti znova vladar in tudi dvomi, da bi bilo kitajsko ljudstvo navdušeno za monarhijo. Kakor znano, so ga republikanci odstavili še kot otroka in je le s težavo ušel smrti, ko je pred dvema letoma »krščanski« general Feng vkorakal v Peking.

Naši kraji in ljudje

Prva reprezentativna prireditev zagrebških Slovencev

Manifestacija za kulturno zbližanje Slovencev in Hrvatov.

V nedeljski številki smo kratko poročali o velikem uspehu svečanega večera, ki ga je priredilo Slovensko prosvetno društvo v Zagrebu na čast pesniku-jubilantu Otonu Župančiču. Sobotna prireditev nedavno ustanovljenega društva je pričevala o veliki agilnosti njegovih funkcijonarjev in je dostojno afirmirala društvo v kulturnem in družabnem življenju največjega hrvatskega mesta — lepega Zagreba. Pesnik Župančič se je le na ponovno željo svojih zagrebških častilcev odzval vabilu in osebno prisostvoval svečanosti, ki ni bila samo njegova proslava, ampak tudi počastitev vse slovenske književnosti s strani naših v Zagrebu živečih rojakov ter manifestacija za tesnejše kulturne vezi med Hrvati in Slovenci. Slovensko prosvetno društvo v Zagrebu je takoj s prvo prireditvijo pokazalo, da ne bo samo zbirališče zagrebških Slovencev, marveč tudi važen činitelj pri zbližanju Slovencev in Hrvatov. Tako delo je daleč od separatizma. Pomeni baš narobe: Slovenci se na osnovi pravičnega razumevanja obojestranskih razlik in posebnosti zbližujemo s Hrvati in Hrvatje z nami.

Na sobotnem večeru je bila ta ideja jasno povdarjena, zato je imel tako odličen uspeh. Mnogi predstavitelji zagrebškega intelektualnega, umetniškega in gospodarskega sveta so se zbrali z našimi uglednimi rojaki k skupni manifestaciji na čast reprezentantu sodobne slovenske književnosti. Če uvažimo dejstvo, da so proslave književnikov med samimi zagrebškimi Hrvati dokaj redke, bomo tem bolj cenili ta družabni debut Slovenskega prosvetnega društva v Zagrebu. Priznati pa je treba, da je bila prireditev, v glavnem po inicijativi g. Srečka Kumarja, skrbno pripravljena in po programu tako dostojna, da je zamikala najodličnejše kroge.

Po polurni slovenski in deloma srbohrvatski konferenci, ki jo je imel na mestu prvotno napovedanega književnika g. Prana Albrechta g. B. Borko in med katero je naš odlični oderski umetnik g. Hinko Nučič recitiral «Pesem mladine», «Prebujenje» in «Našo besedo», je g. univ. prof. dr. Boris Zarnik v imenu odbora Slov. prosvetnega društva privedel pesnika na estrado. Sprejel ga je buren, dolgotrajen aplavz. G. dr. Zarnik je govoril v hrvaščini o pomenu kulturnih stikov med Hrvati in Slovenci. Njegova izvajanja je nekajkrat prekinilo burno odobravanje. G. Nučič je izročil predstavniku slovenskega slovstva krasen venec, g. Domjanić mu je čestital v imenu hrvatskih književnikov, temperamentno ga je pozdravil pisatelj dr. M. Cihlar-Nehajev, potem zastopnik mestne občine in drugi.

V nadaljnjem delu programa so vzbujale posebno pozornost in velike ovacije krasne, gorko čustvene recitacije naše priznane umetnice ge. Vike Podgorske. Salve aplavza so spremile na estrado in z nje go Pipo Tavčar-Arkovo, dalje gg. Šimenca in Zupana, ki sta oba ljubljenca zagrebške publike. Prireditev je zaključila recitacija ge. Podgorske in g. Nučiča iz «Veronike Deseniške». Bilo je pozno, a vzlic temu je občinstvo do zadnjega vztrajalo v dvorani in pazno poslušalo divno melodiko Župančičevih verzov. Radio pa je ves čas oddajal prireditev po vsej Hrvatski in Sloveniji in še dalje naokrog, tako da so lahko tisoči ljudi daleč na kmetih in v provincijalnih mestih uživali ta častni in pomenljivi večer v veliki dvorani Hrv. muzičnega zavoda. Prisotnost odličnih zastopnikov, navdušenje publike ob dostojnem poteku in pozornost časopisja — vse to dokazuje, da bo Slovensko prosvetno društvo imelo v Zagrebu ugodna tla za nadaljnje delo.

Izmed več tisočev Slovencev, ki stalno bivajo v Zagrebu, je doslej vstopilo v društvo že lepo število članov iz raznih slojev, novi pa se še vedno priglašajo. Društvo, ki mu načeluje predsednik Stola sedmorice g. Okretić in v katerem se živahno udejstvujejo med drugimi ga. Vera Šenoa in gg. dirigent Srečko Kumar, višji režiser Hinko Nučič, dr. Skaberne, Pitamic, napoveduje za jesen serijo predavanj in reprezentativno razstavo slovenske likovne umetnosti. Želimo mu, da bi v polni meri in z največjim uspehom izvrševalo svoji poglavitni nalogi: vzdrževanje zvez s slovenskim prosvetnim življenjem in poglabljanje bratskih stikov med Slovenci in Hrvati!

Češkoslovaški cariniki v Ljubljani in na Bledu

Z najlepšimi vtisi se gostje danes vrnejo v domovino.

Pozdrav češkoslovaških carinikov v Ljubljani.

Češkoslovaški cariniki, ki se mude na posetu v Sloveniji in so gostje ljubljanskega pododbora Udruženja jugoslovenskih carinikov, so včeraj dopoldne posetili predvsem ljubljanski mestni magistrat, kjer jih je sprejel župan dr. Puc in uradništvo z direktorjem dr. Zarnikom. Gostje so si ogledali vse magistratne prostore, nakar so odšli na poset v Zbornico TOI. Tu jih je pozdravil tajnik dr. Pless. Gostje so si z živahnim zanimanjem ogledovali preurejeno palačo in vse prostore, prenovljene po načrtih arh. Plečnika, ki ga Čehi cenijo še malo drugače, kakor mi.

Iz Zbornice so napravili češkoslovaški gostje v družbi ljubljanskih tovarišev sprehod v Šiško, kjer so se ustavili v gostoljubni vinski kleti tvrdke Bolaffio. Gostom so velikanske, moderno urejene kleti vidno imponirale. Po zakuski so se gostje vrnili v hotel «Slon», kajti bližal se je čas odhoda in treba se je bilo posloviti od Ljubljane, ki se jim je očividno izredno prikupila.

A vreme se je zjasnilo in gostje so se veselili novih užitkov v občudovanju lepot naše Gorenjske. Odpeljali so se ob 11.45 in izstopili na Dobravi, odkoder so odšli peš skozi romantično sotesko Vintgarja, nakar so jo mahnili na Bled.

Pogled na Blejsko jezero jih je očaral. Ugajala jim je posebno vožnja s čolni na otok, kjer so posetili cerkvico in si dali opravka pri «zvonu želja». Gostje so ostali preko noči na Bledu in se poslove od Slovenije danes ob 10.40 na Jesenicah, odkoder se vrnejo preko Avstrije v domovino.

Strahovit zalet avtomobila v brzojavni drog

Zagorje, 21. maja

V noči od sobote na nedeljo, par minut pred prihodom polnočnega vlaka, ki vozi iz Ljubljane v Zidani most, se je pripetila v Zagorju huda avtomobilska nesreča. Šofer Valant je podnevi prevažal svate, ki so tudi njemu na svatbi precej pridno nazdravljali. Ko je vozil svate v cerkev, je v navdušenju gnal avto po bliskovo, kakor bi se vozil Elija. Trezni domačini, ki so opazovali razigrano družbo in šoferja, so upravičeno domnevali, da se bo zopet pripetila avtomobilska nesreča. Gostija se je nadaljevala pozno v večer, nakar je imel šofer Valant nalogo, da nekatere potnike odpelje na kolodvor.

Preden je šofer Valant sedel k volanu, ga je prosil njegov vajenec, naj raje njemu prepusti mesto. Gospodar pa je fantovo ponudbo gladko odklonil in že pognal avto proti kolodvoru.

Pri Rajnerjevi gostilni je znani cestni ovinek, kjer se je doslej zgodilo že več prometnih nezgod. Valant ni imel toliko prisotnosti duha, da bi zmanjšal brzino, odnosno, da bi okrenil volan v pravo smer. Avto je z vso silo treščil ob cestni brzojavni drog.

Šoferjevega vajenca, 18-letnega mladeniča iz šentlambertske občine pri Zagorju, je strahoviti sunek treščil ob drog. Nesrečniku je levo nogo popolnoma zmlelo, da so se kosti kar razlezle, obenem pa je fant dobil še opasne notranje poškodbe.

K poškodovancu so poklicali zagorskega zdravnika dr. Zarnika, ki je nesrečnemu mladeniču nudil prvo pomoč in odredil prevoz v ljubljansko bolnico, kamor so ga odpeljali z vlakom ob 3. zjutraj. Zaradi strašnih poškodb in velike izgube krvi je mladeničevo stanje kritično.

V nedeljo so se ljudje v gručah zbirali na kraju nesreče in se pomilovalno izražali o nesrečnem Šentlamberčanu. Še danes je videti na usodnem ovinku veliko ploskev strjene krvi. Pa tudi nagnjeni drog in potrgane žice pričajo o nesreči. Tekom zadnjih let je imel g. Valant že več usodnih nesreč. Ravno pred letom dni se je Valant vrnil od sodišča, kjer se je moral zagovarjati zaradi prehitre vožnje, ker je s svojim avtom zadel v prazen voz, ki je stal pri Tauferjevih apnenicah na Šepovni. Avto je vrgel voz ravno v gručo otrok, ki so se tam igrali in je neki malček bil prav občutno poškodovan. In isti dan, ko se je g. Valant vračal od sodišča, se je z njegovim avtom smrtno ponesrečil strojnik zagorskega rudnika Ivan Taufer, ki se je peljal z njim. Na Lokah se je avto tako nesrečno umaknil nekemu kolesarju, da je zdrčal po nasipu navzdol in se dvakrat prekucnil. Taufer, družinski oče, je pri tem padel pod avto, ki ga je tako hudo poškodoval, da je nesrečnik naslednji dan izdihnil.

Prometne razmere v blejskem okolišu

Smrtna nesreča — memento brezumnim dirkačem.

Bled, 20. maja.

Dasi malone vsak dan pri nas dežuje in vlada hladno vreme, kakor da smo šele v aprilu, je vendar že dospelo na Bled razmeroma mnogo letoviščarjev po večini Nemcev in nekaj Angležev, ki pa zaradi neugodnega vremena ne morejo pohitevati v okolico in na planine. Še bolj pa ovira to večno deževje dela na novem savskem mostu, pri katerem sta stranska dva glavna stebra že dograjena in tudi glavni obok, vmesno stebrišče pa sedaj dogotavljajo.

Del nove ceste na obeh straneh mosta je tudi že skoraj dogotovljen, tako da je pričakovati, da bo most kmalu otvorjen za promet. Čujemo, da bo svečana otvoritev na Vidovdan. Je pa tudi potrebno, da se dela spričo bližajoče se glavne sezije pospešijo, da se bo mogel vršiti ojačeni promet voznikov, avtomobilov, turistov in romarjev po novi cesti in čez novi most, sicer utegne provizorični leseni most lepega dne zaradi prevelikega prometa avtomobilov in težkih tovornih voz zdrkniti v Savo.

Ozka stara cesta, ki so jo deloma porabili za nove nasipe, je za promet zelo nevarna. Le čudež je, da strahovito drveči avtomobili večkrat ne treščijo v kak nasproti prihajajoči voz, ali pa ne povozijo na tem preozkem delu ceste kakega potnika.

V torek zvečer se je pod blejsko klavnico na cesti, ki ima precejšen padec ter mnogo ovinkov, zgodila huda nesreča. Avtobus, ki vozi iz Lesc na Bled, je trčil v posestnikovega sina Resmana iz Gorice pri Brezjah, ki se je vozil na kolesu, tako nesrečno, da je ubogi mladenič izkrvavel in umrl.

Na tej ozki cesti z mnogimi ovinki — na dveh krajih je hudournik odnesel del nasipa — bi morala oblast prepovedati hitro vožnjo z avtomobili, kakor tudi nesmiselno hitro kolesarjenje, ker je zaradi nepreglednosti na teh ovinkih kaj hitro mogoča nesreča. Pešci in turisti so na tej cesti v neprestani opasnosti. Najmanj, kar se jim lahko pripeti, pa je, da jih drveči avto oškropi od nog do glave z blatom, ki ga je na cesti vedno dovolj, ali pa jih duše dvigajoči se oblaki prahu. Od pričetka novega dela ceste proti novemu mostu sicer vodi skozi gozd prijetna pot bližnjica, ki pa tujim pasantom ni poznana ter tudi manjka sleherna markacija. Blatna odnosno prašna cesta zagreni marsikakemu izletniku pot na Bled, prijetna pešpot pa bi privabila mnogo turistov in izletnikov, da bi šli uživat prelepo panoramo Julijskih Alp in Karavank, ki se kaže na tej cesti. Ako bi bilo na razpolago sredstev, bi se dala taka pešpot kaj lepo izpeljati iz Lesc do Bleda, avtomobilisti pa bi potem lahko nemoteno dirkali po cesti.

Češkoslovaški državnik dr. Kramař prvič v svobodni Jugoslaviji. — Prisrčen sprejem na postaji v Subotici.

Samo še danes! Neprekliceno zadnjikrat! »Ufa« velefilm

Grand Hotel Boulevard

Izvrstni igralci

MADY CHRISTIANS, ERNA MORENA, WERNER FUETTERER

Predstave ob 4., pol 8. in 9. uri

Mladini prepovedano! Telef. 2124.

Elitni kino Matica.

Minka Logarjeva,
ki je šla na Črnem vrhu skupno v smrt z Josipom Smoletom.

Mazač Permoser v zaporu

Ljubljana, 21. maja.

Preiskava proti famoznemu «doktorju 69 letnemu bivšemu železničarju Ferdinandu Permoserju je sedaj že zaključena ter je bil stari grešnik izročen sodišču. Kakor smo pred kratkim poročali, je bil Permoser, ki je doma iz Cerknice, že leta zasledovan zaradi mazaštva, in «odpravljanja», vendar mu oblasti dolgo časa niso mogle priti na sled. Sum, da se Permoser peča s takim poslom, je bil v mnogih primerih popolnoma utemeljen vendar mu oblasti niso mogle do živega. Tiček se je ujel šele dne 9. t. m., ko je v sobi nekega hotela v Kolodvorski ulici operiral soprogo nekega železničarja.

Detektivi, ki so mu sledili tik za petami na kolodvor, so našli v njegovem žepu razne instrumente, neosnažene in v zarjavelem stanju. Lažizdravnika so detektivi na mestu aretirali, pozvali pa so seboj tudi žensko, ki je pozneje na policiji vse priznala. Permoser sam je hotel tajiti, toda to pot zaman.

Te dni so se organi ljubljanske policije odpeljali tudi na drugo Permoserjevo posestvo, v Beli Krajini blizu Gradca. Izvršili so tamkaj hišno preiskavo in našli celo košaro, polno najrazličnejših zdravil, ki so služili mazaču. Detektivi so košaro z zdravili zaplenili ter jo oddali policiji, ki jo je izročila sodišču kot corpus delicti.

Kakor je dognano, se je Permoser pečal z mazaškimi posli in specijalno z odpravljanjem že od leta 1924. K njemu so hodile ženske od vsepovsod z dežele: z Gorenjskega, Dolenjskega in celo iz Bele Krajine. V Ljubljani se je nastanjal Permoser največkrat v gostilnah v Florjanski ulici, na Sv. Petra cesti, Za Gradom ter v Kolodvorski ulici. Tudi tu so ga vedno obiskovale ženske, ki so po gostilnah povpraševale, kdaj «doktor» sprejema. Prvi je opozoril na njegovo mazaško delovanje leta 1924. stražnik Alojz Colja, ki je zaupno izvedel, s kakšnimi posli se bavi ta lažizdravnik.

Mazač bi onesrečil bržčas še mnogo žensk, ki so obolele zaradi njegovega nerodnega ravnanja, da se končno ni vendarle posrečilo spraviti starega grešnika, ki je s svojim poslom obogatel, na varno.

Ljubiteljem pristnih pirotskih preprog

6152 (čilimov) se nudi samo še nekaj časa, dokler traja zaloga, prilika za ugoden nakup po zelo znižanih cenah.

J. KOSTEVC. Sv. Petra cesta 4.

Kulturni pregled

Ljubljanska drama

Začetek ob 20.

Torek, 22. maja. Herman Celjski C.
Sreda, 23. maja. Zaprto.
Četrtek, 24. maja. Nedeljski oddih. D.
Petek, 25. maja. Stilmandski župan. B.
Sobota, 26. maja ob 15 uri pop. Cyrano de Bergerac. Dijaška predstava po znižanih cenah. Izven.

Ljubljanska opera

Torek, 22. maja. Zaprto.
Sreda, 23. maja. Poljska kri, opereta. Ljudska predstava po izredno znižanih cenah. Izven.
Četrtek, 24. maja. Rigoletto, gostuje g. Henrik de Mazey prvi tenor velike opere v Parizu.
Petek, 25. maja. Zaprto.

Mariborsko gledališče

Torek, 22. maja ob 20 Svet. A. Kuponi.
Sreda, 23. maja. Zaprto.
Četrtek, 24. ob 20. »Grofica Marica«. D. Kuponi. Znižane cene. Zadnjikrat.

Iz ljubljanske gledališke pisarne.

V ljubljanski drami je danes Novačanova izvirna drama »Herman Celjski« za red C. — V operi sta v sredo in četrtek ljudski predstavi po izredno znižanih cenah. V sredo se poje Nedbalova opereta »Poljska kri«, v četrtek pa Massenetova »Manon«« z gdčno Majdičevo. — Drama pripravlja angleško veseloigro »Fany in njena žlunčad«, ki pride koncem tega meseca na oder za začetek junija pa »Dobrega Švejka«. Prihodnja operna premijera bo Straussova opera »Salome«. Nova opereta bo »Čardaška kneginja«.

»Grofica Marica« zadnjič na mariborskem odru. Ker so mnogi izvenmariborski abonenti izrazili željo, da bi radi videli to najuspelejšo vseh operet, se vprizori »Grofica Marica« v četrtek, 24. t. m. za red D. To bo nepreklicno zadnja predstava te priljubljene operete, ki se potem odstavi z repertoarja. Veljajo znižane cene in kuponi.

»Monumenta Artis Serbicae«. V Pragi je izšla pod tem naslovom knjiga umetnostnega zgodovinarja Okunjeva, profesorja praškega vseučilišča. Pisec je bil nekaj časa član učiteljskega zbora na skopski univerzi, kjer je imel priliko seznaniti se s srbskimi samostani in njihovo umetnostjo. Tako je nastala knjiga, ki dela čast srbski umetnosti in češkemu piscu. Delo je natisnila državna tiskarna v Pragi.

Puccinijeva »Turandot« v Zagrebu. Naša gledališča kar ne nehajo kultivirati Puccinija. Ni še dolgo tega, ko smo imeli v Ljubljani premijero »Dekice z zlatega zapada« — že oznanja Zagreb, da bo v ondotni operi dne 26. t. m. premijera zadnjega skladateljevega dela »Turandot«. Glavno vlogo opere bo pela ga. Zikova, dirigiral bo ravnatelj Rukavina, v moških vlogah pa nastopita ljubljanski publiki dobro znana pevca gg. Šimenc in Bukšek.

Slovenski slikarji na osiješkem velesejmu. Na letošnjem spomladanskem velesejmu v Osijeku so razstavili člani Udruženja grafičnih umetnikov v Zagrebu. Udruženje ima svojo podružnico tudi v Ljubljani. Ljubljanska skupina je poslala v Osijek dela svojih članov M. Smrekarja, Saše Šantla, Avguste Šantlove, Elka Justina, Rajka Šubica in Ivana Kosa, ki so bili pohvalno ocenjeni. Izmed naših razstavljalcev so prodali nekaj razstavljenih stvari gg. Justin, Smrekar in Šantel.

Ljubljanska gledališka kriza v beograjski luči

V beograjskem »Vremenu« objavlja nepodpisan pisec daljši članek o krizi ljubljanskega gledališča in ugotavlja predvsem, da so interne gledališke zadeve postale predmet ostre diskusije v novinah in demonstracij proti upravi, kar pa da je vse bila le burja v čaši vode. Ne da bi se spuščali v polemiko o točnosti informacij, ki jih uvodoma navaja članka, posnemamo iz članka naslednje podatke, ki se nanašajo na inspekcijo g. Čekića in dajo slutiti, da je pisec članka prejel informacije neposredno od g. inspektorja prosvetnega ministrstva. Člankar navaja:

— Ako se obstrahira osebna zadeva g. Kregarja, ki nikakor ni bistvena za gledališko krizo v Ljubljani, se dejansko ves problem restringira na naslednje: za proračunsko leto 1928/29, ki traja od 1. aprila letos do 1. aprila prihodnjega leta, je uprava morala sestaviti notranji proračun v skupni vsoti 6 milijonov dinarjev, vštevši državno subvencijo in dohodke, s katerimi gledališča sedaj svobodno razpolagajo. Ako pa se bodo provedle redukcije osobja in restrinkcije plač tako daleč, da ne bo trpel umetniški nivo gledališča, bo Narodno gledališče v Ljubljani po trditvah uprave imelo primanjkljaj v znesku 600.000 Din.

— Inspektor Čekić je pregledal plačilne sezname, proučil sistem poslovanja v finančnem in umetniškem poslovanju in ugotovil, da je v tem drugem »realnem« proračunu uprave možna redukcija na osebnih in materijalnih izdatkih v znesku 150.000 Din in da se obenem dajo dohodki povečati s 100.000 Din. Skupno torej ljubljanskemu gledališču primanjkuje vsota kakih 300.000 Din, da bi se v miru brez kriz finančne in osebne prirode nadaljevalo delo, ki je v minulih sezonah pokazalo tako dobre rezultate. Omenjene vsote bi padle na breme občine in države, ker država itak daje ljubljanskemu gledališču največje dotacije. Dočim v Zagrebu in Beogradu prenaša država od celokupnih gledaliških stroškov 50 %, dotlej pada v Ljubljani na breme države 75 %.

— Momentano je situacija naslednja: Oblastni odbor in mestna občina razpravljata o možnosti, da se ljubljanskemu gledališču pripomore s primerno subvencijo. Dolžnost upravnika vrši g. Oton Župančič, čigar velika avtoriteta izključuje v diskusiji vse osebne obzire. G. Kregar se vrača za profesorja na srednjo tehnično šolo, kjer je bil do lani, ko je bil imenovan za upravnika ljubljanskega Narodnega gledališča.

Popoln užitek

imate v gledališču pri

Novačanovem Hermanu Celjskemu

le tedaj, če popreje prečitate njegovo dramo v knjigi, ki jo je izdala

Knjigarna Tiskovne zadruge v Ljubljani

Broširana velja Din 40.—, v platno vezana Din 48.—.

Sledeče srečke V. razreda

državne razredne loterije, ki jih je prodala

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta 19,

so bile izžrebane dne 18. maja in sicer so zadele

Din 40.000 je zadela štev. **72 176**

Din 3.500 je zadela štev. 47.391

Po 1.500 Din so zadele štev 91.798, 7.529, 46.089, 58.389, 10.883, 10.990, 34.686, 84.546, 123.900.

Po 500 Din so zadele štev. 14.126, 14.103. 100.742, 5735, 15.461, 15.494. 15.412, 15.437, 30.982, 40.519, 53.433, 66.670, 66.682, 91.702, 115.638, 7584, 20.039, 20.163, 20.199, 20.138, 46.059, 58.262, 58.329, 58.332, 58.351, 58 366, 70.395, 82.862, 82.860, 82.820, 82.864, 82.811, 95.468, 95.496, 99.705, 99.709, 109.482, 120.228, 120.257, 120 252, 76.739, 76.738, 103.144, 10.892, 10.946, 10.986, 10.963, 34.722, 47,384, 47.301, 60.114, 60.104, 84.558, 84.653, 97.334, 97.451, 108.112, 108.218. 108.227, 123.813, 123.822 23.322, 23.330, 72.037, 73.615, 97.451, 111.405, 111.465, 121.085, 10.890.

Dobitke bomo izplačevali od 1 junija do 14. septembra t. l.

Srečke za tekoče žrebanje so razprodane in toraj izžrebanih ne moremo več zamenjati.

Naročilne dopisnice bomo priložili dne 30. maja ter prosimo vse interesente, da počakajo z naročili na naše naročilnice.

Zadružna hranilnica, r. z. z o. z. Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 19

Domače vesti

* **Jubilej avijatika majorja Tomića.** V Beogradu je bila v nedeljo na svečan način proslavljena petnajstletnica avijatičnega službovanja majorja Tomića, komandanta beograjskega aerodroma. V tem povodu so bile prirejene avijatične produkcije naših odličnih pilotov. Jubilar sam je poletel nekolikokrat, a enkrat tudi s starim aparatom, s katerim je leta 1912 letel nad Skadrom. Opoldne je bil slavnosten banket na čast enemu onih redkih avijatikov, ki so v službi že od leta 1912. Komandant celokupne naše avijatike general Stanojlović je pri tej priliki majorju Tomiću izročil red Karagjorgjeve zvezde, s katerim ga je odlikoval kralj Aleksander.

* **Odlikovanje.** Albin Radikon, inspektor agrarne direkcije v Ljubljani, je odlikovan z redom sv. Save 4. razreda, referent okrožnega agrarnega urada v Mariboru g. Matko Brnčič in referent okrožnega agrarnega urada v Ljubljani Jan Osojnik pa z redom sv. Save 5. razreda.

* **Iz naše vojne mornarice.** Sanitetni poročnik dr. Anton Štor, doslej v službi na komandi strokovnega okrožja, je premeščen na kr. brod »Hvar«, poročnik korvete Stanislav Cvirn, doslej v službi pri mornariški komandi, pa je dodeljen v službovanje na kr. torpiljarki »T 4«.

* **Meštrovićeva razstava v Buenos Airesu.** Kakor poročajo iz Buenos Airesa, je bila tamkaj dne 14. maja otvorjena razstava kiparskih del znanega jugoslovenskega umetnika Ivana Meštrovića. Predsednik republike je posetil razstavo ter čestital umetniku na njegovem uspehu.

* **Poroka.** V nedeljo 13. t m. se je poročil v podružnični cerkvi Sv. Lovrenca gosp. Drago Paulič, železniški uslužbenec in posestnik v Zagrebu, z gospodično Milko Turšičevo, marljivo hčerko gostilničarke Ane poročene Sikoškove v Štorah. Kot priči sta prisostvovala gosp. Benjamin Cimperman, orožniški stražmojster iz Kostanjevice in gosp. Franc Pečar, železniški uslužbenec v Grobelnem. Bilo srečno! 976

* **Smrtna kosa.** V Ljubljani je umrl po dolgi in mučni bolezni administrativni kapetan 1. razreda g. Slavko Šijanec. Pogreb bo danes ob 15.30 uri iz mrtvašnice vojne bolnice. — V Središču ob Dravi je umrl v visoki starosti 75 let gostilničar in posestnik g. Franc Horvat. Pogreb bo jutri ob 14. uri. — V Ljubljani je umrl g. Viktor Kališek, sir posestnika in gostilničarja na Fužinah. Pokojnika bodo prepeljali iz mrtvašnice splošne bolnice v Dev. Mar. v Polju, kjer se bo vršil pogreb jutri ob 16. uri na domače farno pokopališče. Pokojnikom blag spomin, preostalim naše iskreno sožalje.

* **Otvoritev največjega mostu v Jugoslaviji.** Ob veliki udeležbi prebivalstva iz Novega Sada in vsega Srema je bil v nedeljo slovesno otvorjen ogromni most preko Donave, ki veže Novi Sad s Petrovaradinom. Iz Beograda sta se slavnosti udeležila ministra dr. Marković in Svetozar Stanković ter znatno število narodnih poslancev. Po končanih cerkvenih ceremonijah so se delegati podali na sredo mostu, kjer je minister za javna dela oficijelno izročil most javnemu prometu. Na najvišjo željo je novi most krščen na ime »Most princa Tomislava«. Gradbeni stroški novega mostu znašajo 33 milijonov dinarjev.

* **Tovarna smotk v Zagrebu.** V zagrebški tovarni smotk, ki zaposluje sedaj približno 300 delavcev, sta se nedavno začeli proizvajati dve novi vrsti luksuznih smotk: »Flor de Havana« in »Perla de Cuba«, ki prideta koncem letošnjega leta v promet. Uprava državnih monopolov je storila potrebne korake, da realizira posojilo v znesku sedem milijonov dinarjev, s katerim zgradi novo poslopje za zagrebško tobačno tovarno, ki je doslej nastanjena v privatnem poslopju.

* **Francoski turist o naši rivijeri.** Mr. Grigon, šef kabineta francoskega ministrskega predsednika, se je v zadnjem času mudil v južni Dalmaciji ter je posetil tudi Cetinje. Bil je prvič v Dalmaciji. Izjavil je, da ga je presenetila prirodna lepota naše rivijere in da bo storil vse potrebne korake pri francoskih potniških uradih, da se doseže zanimanje Francozov za naše kraje, ki v ničemer ne zaostajajo za francosko Rivijero.

* **Skupina SPD.** Osrednji odbor SPD. sklicuje redno skupščino SPD na nedeljo dne 10. junija 1928 ob 10.15 dopoldne v hotelu Union v Ljubljani. Dnevni red: 1.) Otvoritev po predsedniku SPD. 2.) Legitimacije delegatov in ugotovitev pooblastil. 3.) Poročila delegatov o delovanju in imovinskem stanju Osrednjega društva in podružnic v preteklem letu ter njih presoja v smislu § 38 a) pravil. 4.) Določitev idejnih smernic, ki se dajo celokupnemu društvu za sporedno in uspešno delovanje. 5.) Določitev višine članarine in prispevkov za upravo, ki naj jih podružnice plačujejo Osrednjemu odboru. 6.) Volitev 5 poverjenikov in 3 nadomestnih poverjenikov podružnic, ki se pošljejo za leto 1928 v Širši osrednji odbor (volijo delegati podružnic). 7. Volitev nadzornika po § 41 pravil (volijo delegati podružnic). 8.) Slučajnosti (informativne opozoritve).

* **Interesanten incident** se je odigral v soboto v zakonodajnem odboru pri razpravi o sodniškem zakonu. Kakor znano je stavil posl. dr. Žerjav celo vrsto predlogov v prilog sodnikov v Sloveniji in Dalmaciji in je uspel, da so bili nekateri tudi sprejeti. To je dalo, kakor čitamo v »Politiki« predsedniku zakonodajnega odbora g. Timotijeviću povod, da je napol v šali, napol v resnem priznanju vedne stvarnosti posl Žerjava po glasovanju dejal: »G. Žerjav je najsrečnejši član tega odbora, ker mu sprejmemo vsak njegov predlog«. Dr. Žerjav je odgovoril: »Jaz sem stari specijalist za naše stare gospode in upokojence«. — Prizor je izzval mnogo veselosti ali je karakterističen za respekt, ki ga uživa posl. dr. Žerjav v parlamentu.

* **Turistična propaganda v vlakih.** V ministrstvu za trgovino in industrijo, odsek za turizem, se zbirajo fotografije najlepših krajev naše države. Fotografije se razobesijo po železniških vlakih, ki so v prometu z inozemstvom.

* **Za novinarski sanatorij na Jadranu.** Da se bivanje na Jadranu v Novinarskem sanatoriju v Boki Kotorski omogoči s čim večjim komfortom in ob čim večjih beneficijah, je finančni minister dr. Bogdan Marković kakor lansko leto tudi letos naklonil upravi sanatorija vsoto 36.000 Din za propagando naše jadranske obale, gradbeni minister Marković pa 30.000 Din za popravo poslopja omenjenega sanatorija. Razen tega je uprava sanatorija prejela od Westenove tovarne emajla v Celju večjo množino raznih kuhinjskih potrebščin, od šumskega podjetja »Ugar« v Bosni pa pol vagona desk. Sanatorij, ki bo otvorjen letos dne 1. junija, je popolnoma prenovljen in preurejen. Informacije daje uprava sanatorija v Beogradu, Miloša Pocerca ulica 18.

* **Slovenska pesem v Kragujevcu.** Oblastni odbor Jadranske straže v Kragujevcu je priredil pod predsedstvom brig. generala g. Antonijevića, matinejo v Oficirskem domu v korist »Jadranske straže«. Matineja je zelo zadovoljivo uspela v moralnem kakor tudi v gmotnem oziru. Koncertni del sporeda je bil izpopolnjen z recitacijami tukajšnjih srednješolcev, a ostali del s sodelovanjem tukajšnjega pevskega odseka slovenskega kulturnega društva »Triglav«, ki je podal pesmi »Jadransko morje« in »Triglav moj dom« v obče zadovolstvo tamošnjega meščanstva. Tako je na lep način uspelo mlado osnovanemu društvu pokazati v srcu Šumadije voljo do kulturnega udejstvovanja in zbliževanja v znamenju bratstva.

* **Velikodušen dan za Bolgare.** Trgovec Florjan Peloza-Lukić, rodom iz Velikih Mun v Istri, sedaj v Náchodu v Češkoslovaški, je zbral 3. t. m. za bratske Bolgare, poškodovane po potresu, 775 Kč ter je to vsoto poslal kr. bolgarskemu poslaništvu v Pragi. 978

* **Naši dijaki v Bolgariji.** Dijaki in dijakinje šumadijskih gimnazij so nabrali večjo vsoto prostovoljnih prispevkov za žrtve groznega potresa v Bolgariji. Z dovoljenjem ministra prosvete bodo nabrano vsoto izvoljeni delegati osebno nesli v Bolgarijo. Delegacija bo delovala na to, da pride z njo v Šumadijo večje število bolgarskih dijakov iz krajev, ki so bili po potresu najbolj prizadeti, ter da prežive počitnice v Šumadiji.

* **Koliko dolguje država invalidom.** Pri splitskem finančnem ravnateljstvu in oddelku ministrstva za socijalno politiko so bili v zadnjem času zbrani podatki o zaostalih terjatvah invalidov in vdov bojevnikov, na teritoriju splitske oblasti. Podatke so zbirali davčni uradi. V splitski oblasti je država dolžna invalidom deset milijonov dinarjev, nad tisoč prošenj pa je še nerešenih. Upati je, da bo ministrstvo za socijalno politiko vsaj del teh terjatev poravnalo iz velikega zunanjega posojila.

* **Izpremembe v državni službi.** Jurij Šilec, višji pisarniški oficijal pri okrajnem sodišču, pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah, je trajno upokojen. Pravni praktikant Stanko Pečar pri okrožnem sodišču v Novem mestu je potrjen za stalnega sodnika ter pomaknjen v 8. skupino I. kategorije. Istotako je potrjen za stalnega strojnik v mariborski kaznilnici Ivan Berčič ter uvrščen v 3. skupino III. kategorije.

* **Prošnja železniški upravi.** Prejeli smo: S poletnim voznim redom sta na progi Grobelno-Rogatec zopet uvedena sezonska vlaka M 8133 in M 8134, ki pa proti dosedanjemu običaju ne postaneta na Meslinjem, ki je izhodišče v vso sotelsko dolino. Zato prosimo, da železniška uprava zopet uvede postanek vlaka na Meslinjem; tako bo ustreženo marsikakemu tujcu-gostu zdravilišča, še bolj pa domačinom, ki si zlasti ob nedeljah in praznikih popoldne radi dovolijo izlet na Slatino, kjer ostanejo do večernega vlaka št. M 8137. S to malenkostno korekturo voznega reda ne bi nastala nikaka zamuda, kakor je doslej ni bilo, pa tudi ugled slatinskega »brzovlaka« zato ne bo trpel.

* **Opozorilo igralcem v razredni loteriji.** Državna razredna loterija opozarja kupce njenih srečk, da se po novem loterijskem načrtu (15. kolo) mora vsaka srečka izplačati lastniku srečke pri izročitvi pooblaščenemu prodajalcu v določenem roku najmanj 40 odstotkov vplačane vrednosti, oziroma 200 Din za celo srečko. Igralci naj torej v svojem lastnem interesu pazijo, da srečke ne založe, oziroma ne izgube.

* **Ameriški izletniki v Jugoslaviji.** V nedeljo 20. t. m. je z dopoldanskim brzovlakom prispelo v Ljubljano 77 ameriških izletnikov, od katerih je polovica izstopila, ostali, ki so bili pretežno Hrvati, pa so se z istim vlakom odpeljali proti Zagrebu. Skupina je odpotovala iz Newyorka 2. t. m z brzoparnikom »Paris« po francoski liniji »Cie. Gle. Transatlantique«, izkrcala se je v Le Havre in nadaljevala potovanje po Franciji, Švici in Avstriji v Jugoslavijo. Izlet so priredili naši ameriški rojaki, gg. John Mihelich iz Clevelanda, Zakrajšek & Češarek in Fran Sakser iz Newyorka. Izletnike je spremljal g. Alojzij Škulj, uradnik Fran Sakser State Bank v Newyorku.

* **Naši izseljenci v Kanadi** so po poročilu našega tamošnjega izseljenskega delegata večinoma vsi zaposleni. Nekateri so dobili delo pri inž. Strengu, ki gradi novo železnico do Hudsonovega zaliva. To delo bo trajalo približno 3 leta ter bo tam najbrže nastala tudi velika naselbina Slovencev. Želeti bi bilo, da dobi ta naselbina primernega in zanesljivega voditelja. Priseljevanje v Kanado je pa slej ko prej dovoljeno samo kmečkim delavcem. Ker se pa iz teh rekrutirajo v Kanadi tudi železniški delavci, pomanjkuje prvih tako, da se letos še vedno sestavljajo skupine kmetskih delavcev za Kanado, kar v prejšnji hletih v tem času ni bilo več dopustno.

* **Samomor brigadnega generala.** V soboto popoldne je v Zaječaru v svojem stanovanju izvršil samomor brigadni general Gjoka Vidojković, ki je bil pred kratkim odpoklican s svojega položaja kot komandant artiljerijske brigade. Domneva se, da je bil to vzrok njegovega samomora.

* **Samomor vojaka v Sarajevu.** V kratkem razdobju je bil pretekło soboto v sarajevski garniziji izvršen tretji samomor. S službeno puško se je ustrelil redov Božović, rodom iz Črne gore. Ostal je na mestu mrtev. Vzrok samomora ni znan.

* **Bolne ženske dosežejo z rabo prirodne grenčice »Franz-Josef«** neovirano, lahko izpraznitev črevesa, s čimer je pogosto v zvezi izredno dobrodejen učinek na obolele organe. Pisci klasičnih knjig o ženskih boleznih pišejo, da so ugodne učinke vode »Franz-Josef« potrdila tudi njihova preiskovanja. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

* **Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich.**

Iz Ljubljane

u— **Jugoslov.-českoslov. liga v Ljubljani** ima danes v torek ob pol 21. v restavraciji »Zvezdi« svoj letni občni zbor. Pozivamo vse člane, kakor tudi vse one, ki simpatizirajo z idejami lige, da se udeleže zborovanja. Vabimo v svoj krog zlasti one, ki so se nedavno vrnili s Češkoslovaške in na svoje oči spoznali to bratsko zemljo.

u— **Demokratski akademski klub »Jugoslavija«.** Redna odborava seja se bo vršila danes ob 18. uri v tajništvu SDS. Vabljeni tudi neodborniki.

u— **Počitniška kolonija ob morju.** Kakor vsako leto, tako bo tudi letos poslala mestna občina ljubljanska gotovo število siromašnih ljubljanskih otrok k morju. Oni starši ali varuhi, ki želijo poslati svoje otroke k morju, se pozivajo, da vložijo tozadevne nekolkovane prošnje pri socijalno političnem uradu mestnega magistrata, soba 42/II., — osebno. V prošnji naj navedejo premoženjske in rodbinske razmere, rojstne in domovinske podatke otroka in znesek, katerega so pripravljeni prispevati. Celotni znesek za 4tedensko letovanje z vožnjo vred znaša 600 Din. Najsiromašnejši, ki ne morejo prispevati k gornjemu znesku prav nič, morejo vložiti prošnjo z izrečno pripombo, da prosijo za brezplačno letovanje. Prošnje za brezplačno ali znižano oskrbo morajo biti opremljene z izjavo okrajnega načelnika in župnega urada dotičnega okraja, kjer otrok stanuje. Prošnje se bodo sprejemale do vštetega 31. maja t. l. pri gori navedenem uradu. V poštev pridejo samo oni otroci, ki so pristojni v Ljubljano.

Najlepše obleke

moderne, dobe gospodje po kar najnižjih cenah pri tvrdki FRAN LUKIČ v Stritarjevi ulici. 94

Turisti, lovci

vse sportne in lovske potrebščine priporoča 123-a

P. MAGDIČ. LJUBLJANA.

Oglejte si izložbe.

u— **Pomladno slavje,** popolnoma novo, svojevrstno otroško prireditev pripravlja Atena za 2. junija popoldne na svojem vežbališču v Tivoliju v korist uprave igrišča. »Pomladno slavje« naj bi bilo izraz prisrčnega otroškega veselja, ki pozdravlja prebujeno naravo. Pester program, godba. 980

u— **Prve mladinske predstave v »Ljudskem kinu«.** Zvesto svojemu napovedanemu programu, da mora tudi naša mladina in deca imeti v »Ljudskem kinu« svojega prijatelja, priredi vodstvo »Ljudskega kina« danes in jutri obakrat ob pol 17. v prostorih kina »Ideal« predstave za otroke z lepim, deci primernim filmom »Milijonarjevo dete in sirota«. Razen tega ljubkega filma je na sporedu pri teh predstavah še nekaj izvrstnih burk, ki bodo pri mladini izzvale salve smeha in veselja. Starši, zlasti pa matere, naj torej pošljejo ali pripeljejo svojo deco v »Ljudski kino« ter ji nudijo na ta način zabavo in izreden užitek. Vstopnina predstavam je tako nizka (sedeži po 3, 5, 8 Din), da je pač vsakomur mogoče privoščiti svojim otrokom ceneno zabavo. Povdarjamo, da se vrše te mladinske predstave le popoldne ob pol 17. in da je zvečer ob 21. na sporedu drug, izredno krasen film z dražestno Magdo Sonjo v glavni vlogi.

u— **Ženski Pokret** vabi tudi cenjene člane jugoslovensko-angleškega in francoskega kluba na predavanje g. Ashby in g. Malaterre, da spoznajo odlične predstavnice angleškega in francoskega ženskega gibanja. Predavanje bo v sredo 23. t. m. ob 20. uri v velik' dvorani univerze.

u— **Nesreča g. ravnatelja Hubada.** Ravnatelj ljubljanskega konservatorija g. Matej Hubad se je mudil v nedeljo na svojem domu na Skaručini. Ko se je vlegel na ležalni' stol, je zašel z levo roko v sklep, pri čemer mu je zmečkalo dva prsta. Poškodba je precej občutna, vendar pa ne nevarna, tako da je utemeljeno upanje, da bo naš priljubljeni mojster prav kmalu zopet dirigiral svoje pevce.

u— **Kolesa niso nikjer varna.** Mehanik Mirko Nardin, stanujoč na Opekarski cesti št. 10., je spravil v soboto zvečer, kakor navadno, svoje kole v domačo vežo, ki je bila seveda čez noč zaklenjena. Neznanega tatu pa niti zaklenjena vrata niso ovirala ter mu je 2000 Din vredno kolo znamke »Jogo« odpeljal. Oškodovanec je seveda tatvino takoj zjutraj prijavil policiji, ki upa kmalu izslediti predrznega kolesarja.

u— **Dve nesreči.** Na gugalnici v Lattermannovem drevoredu, kjer se sedaj na pomlad kaj rade zabavajo ljubljanske služkinje, pa tudi druga vesela dekleta, katerim delajo družbo vojaki in delavci, se je v nedeljo zvečer pripetila huda nesreča. 18-letna Ivanka Hacetova se je vsedla v gugalnico, ki jo je poganjal njen tovariš; med guganjem pa je Ivanki postalo nenadoma slabo, zaradi česar je popustila držaj in isti hip je zletela iz čolna na tla, kjer je obležala s težkimi notranjimi poškodbami nezavestna in so jo morali odpeljati z rešilnim avtom v bolnico. — Ponoči je na glavnem kolodvoru samo za las ušel smrti 19-letni železniški zavirač Anton Čelešnik, doma iz Hotiča pri Litiji. Bil je zaposlen na stranskem tiru, kjer je skušal sklopiti dva vagona. Nakijučje pa je hotelo, da je baš v tistem trenutku butnila v vagon lokomotiva ter je sunek Čelešnika prehitel. V hipu je prišel z ramo med odbijača, ki sta mu strla ključnico in močno poškodovala roko. Čelešniku so na njegovo klicanje takoj prihiteli na pomoč njegovi tovariši, ki so ga spravili izpod vagona ter poklicali rešilni avto, ki ga je odpeljal v bolnico.

u— **Aretirani pretepači in tatovi.** V Ranzingerjevo skladišče na Masarykovi cesti je bil pred par dnevi izvršen drzen vlom. Storilci so odnesli velik zaboj Schichtovega mila. Večja množina ukradenega mila je bila že tekom naslednjega jutra najdena v nekem praznem vagonu za skladišči. Detektivi, zaposleni na glavnem kolodvoru, so tatove kaj kmalu izvohali ter spravili v zapor tri brezposelne delavce Franceta Kačnika, Avgusta Tavčarja ter še nekega njunega pomagača. Včeraj zjutraj je stražnik ustavil na Marijinem trgu znanega pretepača Dominika Zalokarja, ki je pred par dnevi napadel v Bohoričevi ulici hlapca Janeza Garvajsa ter ga s polenom tako udaril po rami, da mu je zlomil ključnico. Vsi aretiranci so bili izročeni sodišču.

u— **Karambol voza in konja s tramvajem.** Na Karlovški cesti se je pripetila v nedeljo dopoldne precej huda nesreča. Okrog 13.30 je privozil po Karlovški cesti v smeri proti mestu na enovprežnem vozičku hlapec mesarja Lovšeta Ivan Renardič. Pred hišo št. 30 pa se mu je konj zaradi nasproti prihajajočega tramvaja pričel plašiti. Voznik električne železnice se za to ni nič kaj zmenil, marveč je vozil naprej. Renardič konja ni mogel obdržati in se je ta zagnal naravnost proti vozu cestne železnice. Konj je s kopitom razbil sprednjo svetiljko ter si nalomil kost nad kopitom in je padel na tla. Istočasno je vrglo z voza tudi Renardiča, ki se je telesno močno poškodoval. Kdo je nesrečo prav za prav zakrivil, bodo pojasnile priče. Lastnik konja mesar Lovše trpi zaradi nesreče nad 3700 Din škode.

u— **Vlom v mesarsko stojnico.** Ko je prišel mesarski mojster Ivan Jelševar, stanujoč na Kodeljevem št. 99., v nedeljo zjutraj do svoje stojnice v Šolskem drevoredu, je opazil, da se je tekom noči mastil notri neznan uzmovič. Tat je vlomil v stojnico na ta način, da je potegnil z močnim sunkom vrata s tečajev, nakar si je prilastil več kg prekajene svinjine.

u— **Drobna policijska kronika.** Od nedelje na ponedeljek so bili policiji prijavljeni naslednji dogodki: 1 vlom v mesarsko stojnico, 1 tatvina gotovine, 1 poškodba tuje lastnine, 1 tatvina kolesa, 1 telesna poškodba, 5 prestopkov pasjega kontumaca, 3 prestopki kaljenja nočnega miru, 1 karambol, 1 prestopek nedostojnega vedenja in 9 prestopkov cestno-policijskega reda. Aretacij je bilo izvršenih 7, in sicer: 5 zaradi vlačugarstva in suma tajne prostitucije, 1 zaradi krošnjarjenja brez dovoljenja in 1 zaradi telesne poškodbe.

ITO — zobna pasta najboljša.

u— **Seznam najdenih predmetov.** Od 1. do 15. maja so bili izročeni policiji naslednji najdeni predmeti: 2 usnjati denarnici z manjšimi vsotami gotovine, 1 srebrna vratna verižica z obeskom, 1 bankovec za 100 Din, 1 moški dežnik, 1 očala, 1 zračna sesalka za kolo, 1 ženska naglavna ruta ter 1 pasji nagobčnik. V železniških vozovih pa so bili najdeni tile predmeti: 5 dežnikov, 5 palic, 1 žepna svetiljka, 2 para čevljev, kratek suknjič, plet, več moških in ženskih klobukov, nahrbtnik in dežni plašč.

u— **Ure za birmo pri tvrdki Slavko Rus Dunajska 9.** 949

u— **Najdeno v gledališču.** V drami se je našel aluminijast nastavek za gledališki daljnogled. Kdor ga je izgubil, ga dobi v pisarni uprave.

Iz Maribora

a— **Ljudska univerza v Mariboru.** Z lady Ashby se pripelje danes, 29. maja, s popoldanskim brzovlakom tudi predstavnica francoske ženske alijanse in podpredsednica internacijonalne ženske alijanse ga. Malaterre-Sellier. Ob 8. zvečer predavata v ljudski univerzi (velika kazinska dvorana): ga. Ashby o angleški ženi, ga. Sellier pa o francoski ženi in njih delovanju v javnem življenju.

a— **Zanimanje hrvatskih planincev za naše Pohorje.** Hrvatski planinci se zelo zanimajo za naše Pohorje. Tako je v nedeljo obiskalo Mariborsko kočo 40 turistov Slijemenašev iz Zagreba. Prispeli so z vlakom že v soboto do Hoč, kjer so jih lepo sprejeli odborniki mariborske podružnice SPD. Gostje so si na Pohorju ogledali vse planinske naprave ter se izrazili o njih zelo laskavo. Izpod Pohorja so se nato z avtobusom odpeljali v Maribor.

a— **Potniški promet preko severne meje.** V aprilu je na postajah Maribor, Št. Ilj, Cmurek, Dravograd, Prevalje, Radgona in Hodoš potniški promet preko meje v našo državo iznašal 12.519 oseb. Iz države na isti postajah je odpotovalo 12.047 oseb. Od začetka lanskega leta je bil prekomejni promet 72.139 oseb. Največ prometa je seveda na mariborski postaji. Tukaj je dopotovalo 11.044 oseb in odpotovalo 10.619 oseb. Na postaji Št. Ilj dopotovalo 630 in odpotovalo 503 osebe. Najmanj prometa je bilo na postaji Hodoš, kjer se je vozilo 14 naših državljanov in 14 Madžarov. Odpotovalo je vsega skupaj 39 oseb. V našo državo je prišlo preko meje največ Avstrijcev, in sicer 6186 naših državljanov pa 4254. Češkoslovaških potnikov je bilo 1639, Nemcev 941, Poljakov 177, Italijanov 98 itd. Odpotovalo je pa največ naših državljanov: 5169, dalje 4477 Avstrijcev, 967 Čehov, 830 Nemcev, 78 Italijanov 224 Poljakov, 76 Madžarov, 26 Romunov, 22 Angležev itd. Tranzitni promet je bil na progi Maribor-Rakek 2450 potnikov v nasprotni smeri pa 1781; na progi Prevalje-Maribor 164, v obratni smeri pa 185 potnikov; na progi Prevalje-Labud 951 v obratni smeri pa 1014 potnikov. Celokupnega tranzitnega prometa je torej bilo 6239 potnikov.

a— **Kulantni vlomilci.** Pretekli teden v noči od torka na sredo je bilo vlomljeno v stanovanje tovarniške kantine v Rušah. Vlomilci so, kakor smo že poročali, odnesli 9.000 Din, sedaj so pa 6.000 Din vrnili, in sicer so ta denar zakopali v tla odprte kleti, na plot pa so pribili listek, kje se denar nahaja in s pozivom, naj se ne sumniči nedolžnih ljudi. Ti kulantni vlomilci so gotovo člani vlomilske tolpe, ki že dolgo straši po Dravski dolini.

Iz Celja

c— **Plenarna seja celjskega obč. sveta** se bo vršila 25. t. m. ob 18. uri. Na dnevnem redu so tekoče zadeve iz posameznih občinskih odsekov in slučajnosti.

c— **Otvoritev obrtne vajeniške razstave** se bo vršila v nedeljo ob 9. dopoldne. One obrtno nadaljevalne šole, ki še niso naznanile poseta oziroma izleta v Celje, naj to nemudoma store, ako hočejo, da jim bo zasigurana prehrana. V nedeljo popoldne bo v Celjskem domu banket, zvečer zabava v Narodnem domu, v ponedeljek popoldne pa v Gozdni restavraciji. Vsakokrat bo sodeloval orkester Celjskega godbenega društva.

c— **Zaključek učnega tečaja Jugoslovensko-češkoslovaške lige.** V sredo 23. t. m. ob 17. uri zaključila Jugoslovensko-češkoslovaška liga letošnji tečaj češkega jezika, pri čemer bodo nastopili gojenci in gojenke s petjem, predavanji in deklamacijami. Vabljeni so vsi člani lige in prijatelji slovanske vzajemnosti! Takoj po končani prireditvi se bo vršil občni zbor krajevne lige. Prireditve in občnega zbora se bo udeležil tudi konzul g. Resl iz Ljubljane.

c— **Hiralnico v Vojniku** bo mariborski oblastni odbor povečal in razširil. V to svrho je že naročil načrte.

c— **Dijaški kuhinji v Celju je daroval g.** Anton Kosi, pol. upr. uradnik pri velikem županu v Splitu, 100 Din namesto venca na krsto ge. Line Hrašovčeve, odvetnikove soproge v Celju.

Sport

Opozorilo vsem sportnim organizacijam. Vse sportne organizacije se opozarjajo, da morajo *brezpogojno* oddati svoje objave najkasneje do 18. ure. Kasneje dospele objave se ne bodo priobčile v številki naslednjega dne.

Propagandna hazena tekma. LHP priredi v četrtek, 24. t. m. ob 17.30 na igrišču Atene ob glavnem tivolskem drevoredu propagandno tekmo dveh ljubljanskih družin, ki bosta sestavljeni iz naših najboljših igralk. Tekma je izrazito propagandnega značaja ter je namenjena v prvem redu naši ženski srednješolski mladini. Za tekmo so zainteresirani vsi šolski zavodi, vsled česar je pričakovati velikega poseta. Iz propagandnih ozirov je določena za tekmo malenkostna vstopnina 2 Din za vse srednješolke in verificirane igralke klubov LHPa, 5 Din za vse ostalo občinstvo. Sedeži 10 Din. Več o prireditvi v prihodnjih številkah.

SK Ilirija, nogom. sekcija. Trening za I. moštvo in rezervo v sredo in petek ob 17.30; polnoštevilno! — Načelnik.

Seniorski team SK Ilirije. Trening na dva gola danes v torek ob 17.30, ako ne bo deževno vreme. Na trening se vabijo zlasti gg. Pelan, Pogačar, Beltram, Mahkovec, Dramičanin, Miklavčič, Weibl, Pevalek I. in II., Skodlar, Grilc, ki pridejo v prvi vrsti v poštev za nedeljsko tekmo s seniorji Železn. A. K. iz Vel. Bečkereka. — SK Ilirija.

ASK Primorje (hazena sekcija). Danes trening vseh hazenašic. Ob tej priliki naj izročijo članice klubske drese. — Trener.

Iz Tržiča

č— *Nesreča na planinah.* V nedeljo je napravila mala družba izlet na Begunjščico, hoteč si natrgati lepih avriklov. Vse je šlo po sreči do povratka. Na povratku pa je na mokri travi gdč. Mariji Mallijevi izpodrsnilo in padla je več metrov globoko ter obležala za mlado smreko. Ko sta prišla njena spremljevalca do nje, je ležala nezavestna. Z veliko težavo sta jo obudila in spravila potem v dolino. Ponesrečenka je dobila več težjih poškodb na glavi in na levi roki, podplutbe pa ima po vsem životu, da bo morala dalje časa ostati v postelji. To je letos prva nesreča v naših krajih. Lahko bi bila postala smrtna, a, hvala Bogu, se to ni zgodilo. Zapomniti pa si je treba že sedaj, da je treba na mokri travi največje opreznosti.

č— *Pogozdovanje.* Gozdarski urad barona Borna se v zadnjih petih tednih peča s pogozdovanjem na veliko. Po 20 in več delavcev sadi dnevno smrekove in mecesnove sadike v gozdovih nad Medvodami in na Dovžanki. Skupno bodo posadili nad 50.000 smrek. V 10 letih bo to že kar lepo premoženje, ki ga bo dala lastniku naša zemlja skoro brez vsake investicije. Iz vrst sadilcev pa se slišijo pritožbe o preslabi plači za naporno delo. Menda se plačuje po 3 Din od ure.

Iz Litije

l— *Gasilska tombola.* V nedeljo popoldne se je vršila na glavnem trgu vsakoletna litijska senzacija: gasilska tombola pod vodstvom g. Franca Dobravca. Tomboli je prisostvovalo okrog 2000 ljudi, prišli so z vseh bližnjih hribov s Tirne in drugod. Razdeljenih je bilo 215 dobitkov. Šivalni stroj je dobila gdč. Mandljeva iz Šmartna, tovarniški delavec g. Bokal sobno opravo, g. Slančev Rado, sin veleposestnika, moško kolo, klobučarska vajenka gdč. Potokarjeva otomano, študentka gdč. Mica Šiškova kuhinjsko opravo, gdč. Milada Rupnikova pa krasen 300literski sod, domače delo g. R. Tišlerja. Gasilno društvo je prejelo lepe novce za sklad prepotrebne nove motorne brizgalne.

i— *Izlet ljubljanskega kegljaškega kluba «Zvezda».* Maj je mesec izletov, tudi kegljaški klub ljubljanske restavracije «Zvezda» je pohitel v soboto v lepo litijsko okolico. Gostje, ki sta jih vodila gospod dr. Praunseis in g. Krapež, so priredili po pešizletu čez grmaške hribe v Šmartno večerjo. V nedeljo se je povrnila odlična družba, ki so se ji pridružili tudi predstavniki litijskega javnega življenja, nazaj v Ljubljano. V kratkem pridejo v litijsko okolico na majniški izlet člani ljubljanskega «Pravnika».

i— *«Dan bonbončkov»,* ki ga je priredila podružnica Ciril-Metodove družbe v Litiji, je prinesel družbi 1156.30 Din. Vrle dijakinje Sokolice so največ pripomogle k tako dobremu uspehu. Iskrena hvala nabiralkam in darovalcem! 975

Iz Novega mesta

n— *Tatvina svinca.* 13letni F. Ž. je zelo prebrisan in iznajdljiv fantiček. Hotel se je voziti na vrtiljaku z gondolami, toda ker ni imel denarja, je izmaknil svinec, iz katerega je lastnik vrtiljaka vlival kroglje za streljanje figur v strelišču in ga zanesel naprodaj k dvema tukajšnjima instalaterjema. Ta dva sta svinec v dobri veri kupila, a ga kmalu nato, ko se je zvedelo na kak način si ga je nepridiprav prilastil, morala lastniku vrniti.

n— *Odkopavanje keltskega grobišča.* Te dni je g. Bon, lastnik keltskega grobišča na Brezjah nad Gotnjo vasjo, odkopal drugi grob — prvega so odkopali ponoči neznani zlikovci in ga oropali raznih posod — in naletel na več starinskih žar. Kakor čujemo, jih bo izročil strokovnjakom v proučevanje.

Porota

Novo mesto, 21. maja.

Uboj v Gornji Lokvici

Danes se je pred novomeško poroto pričela prva obravnava v letošnjem poletnem zasedanju. Pred porotniki se je moral zagovarjati Martin Stojnič, rojen l. 1894. v Gornji Lokvici, oženjen, posestnik istotam, obtožen prestopka zoper telesno varnost in hudodelstva uboja.

Obtožnica pripoveduje:

Obtoženec je že dvakrat stal pred porotniki: prvič l. 1915., ko je bil zaradi hudodelstva uboja obsojen na 2 leti težke ječe, drugič l. 1919., obtožen hudodelstva ropa, ki ga pa porotniki niso smatrali za podanega, zbog česar so spoznali obtoženca krivim le tatvine.

Letos 21. januarja je prišel obtoženec okoli 21. ure nekoliko vinjen iz zidanice domov. V bližini svojega doma je na vaškem potu opazil gručo domačih fantov, ki so po stari navadi prepevali fantovske pesmi. Stojnič se je oblastno zadrl nad fantovsko družbo, naj se spravi spat. Ko mu je Martin Ivec odvrnil, da bodo še peli, ker so fantje ter da je tudi on kot fant prepeval, mu je obdolženec zagrozil, da se bo «po gmajnsko oralo». Stavil ga je tudi na odgovor, češ, da je pred leti, ko je on odhajal v Kanado, prepeval neko zabavljivo pesem. Martin Ivec mu je pojasnjeval, da je bil on takrat pri vojakih, obtoženec pa se je že zaletel vanj, ga parkrat udaril po glavi in hrbtu ter suval z nogo, vendar ga pri tem slučajno ni poškodoval.

«Smrt Lovrenčevim!»

Drugi fantje so se zbali obtoženčeve surovosti ter zbežali, Franc Šuklje pa je stekel k Ivčevim ter poklical Antona Ivca, naj gre bratu na pomoč. Ker je Anton Ivec poznal obtoženčevo nasilnost, je vzel s seboj kos ročice.

Ko se je Anton Ivec približal Stojniču in ga vprašal, zakaj mu pretepa brata, je obtoženec brez besede skočil na svoje dvorišče ter se takoj vrnil oborožen s sekiro. Grozeče je vprašal Antona Ivca, kaj hoče. Anton Ivec se je nekoliko obrnil, da bi odšel, obtoženec pa je zavihtel sekiro ter vsekal Ivca z vso silo v hrbet. Pri tem ga je še s sekiro, ki je ni izpuknil, porinil, da je padel. Zdaj je šele potegnil sekiro iz rame ter nato Ivca še enkrat z njo dregnil v desno rame. Anton Ivec je vstal in bežal najprej k Ani Škofovi, odtod pa domov. Obtoženec mu je sledil in vpil pred Ivčevo hišo: «Kje si pa ti, stara, sedaj bom še tebe! Smrt Lovrenčevim! (Ivčevim).

Mnenje izvedencev.

K težko ranjenemu Antonu Ivcu so takoj poklicali metliškega zdravnika dr. Matjašiča, ki je ranjenca obvezal ter odredil, da ga odpeljejo v bolnico usmiljenih bratov v Kandiji. Anton Ivec je tu že čez 8 dni umrl. Zdravnika-izvedenca sta ugotovila, da je Anton Ivec poleg lahke poškodbe na desni rami zadobil na desni strani hrbta nad pleči težko poškodbo, ki je segala v prsno duplino. Silen udarec sekire je presekal tudi tretje rebro in nasekal hrbtenico. Poškodba je povzročila gnojno vnetje prsne in pljučne mrene, radi katere je nastopila smrt.

Obdolženec je priznal, da je enkrat s sekiro udaril Antona Ivca. Odločno pa je zanikal, da bi bil na tleh ležečega Antona Ivca še kaj suval s sekiro ali toporiščem ter tudi ni priznal, da je bil že preje na vasi pretepaval in suval Martina Ivca. Po soglasnih izpovedbah prič pa je obtoženčev zagovor neresničen ter o kakem silobranu vobče ne more biti govora.

Senatu je predsedoval predsednik okrožnega sodišča dr. Polenšak, votanta sta bila svetnika dr. Hrašovec in dr Romih, državno pravdništvo je zastopal g. Barle, a obtoženčev zagovornik je bil dr. Česnik. Porotnikom je bilo stavljenih 6 vprašanj. Prvo glede uboja so potrdili soglasno, drugo glede težke telesne poškodbe z 9 glasovi, nakar je bil obtoženec obsojen na

3 leta težke ječe.

Jutri se bo vršila obravnava proti Josipu Peršetu, posestniku v Gor. Radencih, zaradi hudodelstva zavratnega umora.

✝

ANTON KALIŠEK, posestnik in gostilničar na Fužinah, naznanja vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je njegov ljubljeni sin

Viktor

dne 21. maja t. l. ob 10. uri v ljubljanski splošni bolnici umrl previden s tolažili sv. vere.

Truplo dragega pokojnika bo dne 23. t. m. prepeljano iz mrtvaške veže splošne bolnice v Ljubljani k Dev. Mar. v Polje, kjer bo ob 4. uri pop. pogreb na župnem pokopališču.

Fužine, dne 21. maja 1928.

ŽALUJOČI OSTALI.

Pogrebni zavod Iv. Gajšek, Vodmat-Ljubljana.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 21. maja 1928. Višina barometra 308.8 m

Kraj	Čas	Barom.	Temper	Rel. vlaga v %	Smer vetra in brzina v metrih	Oblačno 0—10	Padavine: Vrsta	Padavine: v mm do 1 ure
Ljubljana	8.	584	3	85	E 2	10	dež	10.0
Maribor		577	14	95	SSE 4	10	megla	
Zagreb		758.6	13	92	W 2	10	dež	4.0
Beograd		758 6	13	94	W 2	10	dež	0.4
Sarajevo		759	16	58	mirno	10		
Skoplje		602	20	73	mirno	0		
Dubrovnik								
Split	7.	759 0	14	94	NE 7	9	dež	0.5

Solnce vzhaja ob 4.26, zahaja ob 19 28, luna vzhaja ob 5.33, zahaja ob 22.27. Danes je bila v Ljubljani temperatura 12.0 C najnižja.

Dunajska vremenska napoved za torek: Negotovo, najbrže oblačno in hladno vreme s padavinami; od časa do časa morda malo jasno.

Tržaška vremenska napoved za torek: Lahki vetrovi iz tretjega kvadranta. Nebo spremenljivo. Temperatura od 14 do 20 stopinj. Morje nekoliko razburkano.

Gospodarstvo

Naš uvoz v februarju

Deficit naše zunanje trgovine dosegel v februarju rekordno vsoto 183 milij. Din.

Generalna direkcija carin je objavila statistiko našega uvoza v februarju. V tem mesecu smo uvozili 85.593 ton **v vrednosti 621 milijonov 659.706 Din** napram 66.007 tonam v vrednosti 521,166.818 Din v februarju preteklega leta. Napram uvozu v februarju preteklega leta se je torej naš uvoz v februarju t. l. **povečal** po količini za 19.516 ton ali 25.6%, po vrednosti pa za 100.5 milijona Din ali 29.7%.

Največ smo v februarju uvozili bombažnih tkanin (za 94.4 milijona Din), bombažnega prediva (58.6), volnenih tkanin (46.2), strojev in aparatov (28.9), raznih železnih predmetov (24.4), sirovega bombaža (13.2), sirove kož (18.8), prevoznih sredstev (13.2), sirove kave (12.9), elektrotehničnih priprav in aparatov (11.0), oluščenega riža (9.6), želeja predelanega in nepredelanega (9.5), tračnic in železniškega materijala (9.2), železne pločevine (7.8), limon in oranž (7.7), premoga (6.8), volnenega prediva (6.6) in tiskarskega papirja (5.3).

V primeri s februarjem pret. l. se je povečal uvoz skoro vseh predmetov; najbolj pa se je povečal uvoz bombažnega prediva (od 38.3 na 58.6 milijona Din), bombažnih tkanin (od 87.3 na 94.4), sirovega bombaža (od 15.3 na 19.5), sirovih kož (od 10.9 na 18.8), strojev in aparatov (od 211.3 na 28.9), dalje prevoznih sredstev, železniškega materijala in raznih železnih predmetov. Značilne je, da beleži v tem mesecu statistika tudi **znaten uvoz pšenice in moke. Pšenice smo uvozili 1129 ton v vrednosti 3.6 milijona Din, moke pa 10.49 ton v vrednosti 4.4 milij. Din.**

Nastopna tabela nam kaže razvoj naše zunanje trgovine v zadnjih mesecih (v milijonih Din):

	izvoz	uvoz	
oktober 1927	645.7	723.2	— 77.5
november 1927	622.4	687.7	— 65.3
december 1927	528.7	637.4	—108.7
januar 1928	430.3	591.9	—161.6
februar 1928	439.0	621.6	—182.6
marc 1928	503.2	—	

Iz gornje tabele je razvidno, **da pasivnost naše zunanje trgovine od meseca do meseca narašča.** V februarju je dosegla rekordno vsoto 182.6 milijona Din. V primeru s prvima dvema mesecema preteklega leta je naš **izvoz v prvih dveh mesecih t. l. nazadoval od 943.2 na 869.3 milijona Din, naš uvoz pa se je povečal od 1067.5 na 1213.6 milijona Din. Zaradi nazadovanja izvoza in istočasnega povečanja uvoza se je pasivnost naše tegovinske bilance za to razdobje povečalo od 124.3 na 344.3 milijona Din.**

Promet beograjske borze v letu 1927.

V nedeljo bi se imel vršiti redni občni zbor Beograjske borze, ki pa je bil zaradi slabe udeležbe preložen na 27. t. m. Iz letnega poročila posnemamo, da je lani dosegel skupni promet v devizah, valutah in efektih **2679.8 milijona** Din napram 2853.2 milijona Din v l. 1926. in 4211.1 milijona Din v l. 1925. Promet na produktivni borzi pa je znašal **6248 vagonov v vrednosti 139.3 milijona Din** napram 7169 vagonom v vrednosti 130.7 milijona Din v l. 1926. Finančni uspeh preteklega leta je bil zelo ugoden. Čisti dobiček je znašal 1.71 milijona Din napram 1.36 milijona Din v l. 1926.

Zanimivo je primerjati razvoj borznega prometa na beograjski in zagrebški borzi v zadnjih treh letih, ki je razviden iz naslednje tabele (v milijonih Din):

	Beograd			Zagreb		
	efekti	devize	skup.	efekti	devize	skup.
1925	635	3576	4211	333	4117	4450
1926	485	2368	2853	253	3595	3849
1927	623	2057	2680	254	2965	3219

Promet beograjske in zagrebške borze je v zadnjih treh letih močno nazadoval, vendar opažamo, da je nazadovanje prometa na beograjski borzi občutnejše, zlasti če upoštevamo, da je zagrebška borza lani utrpela občutno zmanjšanje deviznega prometa zaradi uvedbe deviznega prometa na ljubljanski borzi. Napram l. 1925. je devizni promet na beograjski borzi nazadoval za 1519 milijonov Din, devizni promet na zagrebški borzi pa za 1152 milijonov Din. Dočim je bil devizni promet na zagrebški borzi lani za okrog 900 milijonov Din večji kakor na beograjski borzi, je efektni promet na beograjski borzi dosegel znatno vsoto 623 milijonov Din (Zagreb le 254 milijonov Din). Seveda pa ima beograjsko efektno tržišče večji pomen le za državne papirje (od 623 milijonov Din odpade 602 milijona Din na državne papirje), dočim je promet v zasebnih vrednotah (dnlnicah) na zagrebški borzi znatno večji (l. 1927. v Zagrebu 51.6, v Beogradu 21.0 milijona Din).

= **Francoski finančni krogi k vprašanju valorizacije predvojnih srbskih posojil** Pretekli teden smo poročali o usodepolnem vprašanju valorizacije srbskih predvojnih posojil. Ugotovili smo, da bi lahko prištedili milijarde, če bi ob ugodnem času sklenili z organizacijami francoskih in švicarskih obligacijonarjev primeren kompromis. Odlaganje rešitve takih važnih vprašanj se nam danes hudo maščuje. Leta in leta smo imeli priložnost, da to vprašanje polagoma spravimo s sveta, toda ukrenili nismo nič. Šele sedaj, ko se nam mudi za zunanje posojilo, hočemo ves problem na mah rešiti. Ni čuda če bomo pri tem slabo odrezali, zlasti ker se francoski obligacijonarji zavedajo, da bodo lahko dosegli vse, če pravilno izkoristijo položaj. Narodni poslanec dr. Drag. Kojič, ki je v Parizu stopil v stike z najodličnejšimi francoskimi finančniki je izjavil, kakor poroča »Privredni pregled«, da ti finančniki naglašajo, da nam je odlašanje ureditve tega vprašanja mnogo škodovalo. V krogih, na rešitvi tega problema niso interesirani, vlada prepričanje, da bomo pri mednarodnem razsodišču v Haagu, ki bo reševalo ta spor, izgubili. Po njihovem mnenju sploh ni bilo potrebno, da smo predlagali rešitev spora potom haaškega razsodišča, ker bi lahko to vprašanje v neposrednih pogajanjih povoljnejše rešili.

Položaj na hmeljskih tržiščih. Na žateškem hmeljskem tržišču je bila tendenca pretekli teden mirna. Skupni tedenski promet je znašal le okrog 100 starih stotov žateškega in 60 stotov tranzitnega hmelja. Cene so ostale v glavnem nespremenjene: prvovrstni žateški 1750—1800 Kč za 50 kg (58.90—60 60 Din za kg), srednji 1650—1700 Kč) (55.60—57.25 Din za kg). Tranzitni hmelj se je trgoval po 400—800 Kč (13.50—26 90 Din za kg). V češkoslovaških hmeljskih okoliših je bilo pretekli teden vreme hladno in deževno, kar je oviralo razvoj rastline. Hmeljska uš se je močnejše pojavila ter povzroča hmeljarjem mnogo dela pri zatiranju tega škodljivca. — Na **nürnberškem** hmeljskem tržišču je bilo tudi pretekli teden razpoloženje mirno. Trgoval se je predvsem srednjevrstni hmelj. Hallertauski prvovrstni hmelj notira 230—260 mark za 50 kg, srednji pa 110—180 mark. Na tranzitnem tržišču je bilo nekaj povpraševanja za tuji hmelj lepe barve. Tranzitni hmelj notira 40—110 mark za 50 kg (10.90—29.90 Din za kg).

= **Izplačilo železniških odškodninskih zahtev in povračil vozarine.** Kakor znano so bili letos reklamacijski odseki za povračilo vozarin pri oblastnih železniških direkcijah ukinjeni ter je bila tozadevna služba centralizirana pri generalni direkciji v Beogradu. Ker se pa centralizacija reklamacijske službe izvaja le polagoma in ker so bila glede poslovanja v reklamacijskih zadevah izdana oblastnim direkcijam navodila, da se zaenkrat vrše ti posli na dosedanji način, je gennralni direktor železnic 1. t. m. pod štev. 21.027-28 na podlagi čl. 236. fin. zak. za 1928-29. odstopil oblastnim direkcijam svojo pristojnost glede reševanja odškodninskih zahtev in povračila blagajn do vsote 5000 Din, izvzemši v spornih primerih in v primerih, ki se obravnavajo po kulanci, za katere je še vedno pristojna le generalna direkcija.

= **Nova podružnica Poštne hranilnice v Novem Sadu.** Na prizadevanje vojvodinskih gospodarskih krogov in novosadske borze je Poštna hranilnica pristala na otvoritev podružnice v Novem Sadu pod pogojem, da se še pred otvoritvijo prijavi vsai 1000 čekovnih računov. Ker je pričakovati, da bo ta pogoj izpolnjen, bo nova podružnica v doglednem času otvorjena. Tako bo Poštna hranilnica v bodoče imela 5 podružnic, in sicer v Ljubljani, v Zagrebu, v Sarajevu, v Skoplju in v Novem Sadu.

= **Dobave.** Direkcija drž. žel. gradbeni oddelek v Ljubljani sprejema do 25. t. m. ponudbe glede dobave 15.000 kg portlandskega cementa. (Pogoji so na vpogled pri omenjenem oddelku). Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 30. t. m. ponudbe glede dobave 250 kubičnih metrov jamskega lesa. Direkcija državnih rudarskih podjetij v Sarajevu sprejema do 31. t. m. ponudbe glede dobave 30.000 kg rižove slame. Direkcija državnih železarne Vareš-Majdan sprejema do 8. junija ponudbe glede dobave 4000 kg svinjske masti. Komanda pomorskega arsenala v Tivtu sprejema ponudbe glede dobave signalnih raraket in belih signalnih luči. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: 2. junija pri ministrstvu za vojsko in mornarico, oddelek za mornarico v Zemunu glede dobave vijakov, zakovic in žebljev ter glede dobave električnega, drogerijskega in raznega kovinskega materijala. Predmetni oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Borze na 2. strani.

Blagovna tržišča

Ljubljanska blagovna borza. (21. t. m. Les: Tendenca živahna. Zaključenih je bilo 5 vagonov bukovih plohov, suhih za nakladanje, I. II. in 15% III. od 2 m naprej, od 16 centimetrov širine naprej, media 27, fco vag. meja po 520. Deželni pridelki: Tendenca nespremenjena. Zaključkov ni bilo. Nudi se pšenica (78-79 kg, 2%, slov. post., mlevska tarifa plač. 30 din): baška promptna po 410—412.5, slavonska promptna po 397.5—4000, turščica (slov. post., navadna tarifa, plač. 30 dni): baška prompt. po 345—347.5, činkvantini po 350—355; oves: baški, zdrav, rešetan po 315—320; moka: Og«, fco Ljubljana, plač. po prejemu po 555—565.

Novosadska blagovna borza (21. t. m.) Tendenca nespremenjena. Promet 2 vag. pšenice, 1 vag. ovsa, 50 vag. turščice in 3 vag. moke. Cene so ostale nespremenjene. Pšenica: baška, 77/78 kg 357 — 360; baška, 78/79 kg 360 — 362.5; gornje banaška, 78/79 kg 352.5 — 355. Oves: baški in sremski 262.5 — 267.5; makedonski 227.5 — 230. Turščica: baška in sremska 295 — 297.5; za junij 300 — 302.5; banaška 295 — 295 — 297.5. Moka: baška »Og« in »Ogg« 485 — 495; »2« 465 — 475; »5« 445 — 455; »6« 420 — 430; »7« 437.5 — 457.5; »8« 240 — 245.

Plavolaske in črnolaske

so istega mnenja, ker

ELIDA SHAMPOO

deluje čudodelno. — Svilenkasti lasje!

Iz življenja in sveta

Stresemann, nemški zunanji minister

Stresemann in Briand – žrtvi atentatov z bacili?

Pariški list «Liberté» pretresa govorice, ki so se pojavile v začetku bolezni francoskega zunanjega ministra Brianda in kateri se nekako potrjujejo sedaj, ko je precej težko zbolel nemški zunanji minister Stresemann.

Glasovi so tem zanimivejši, ker je več vodilnih diplomatov, ki so prisostvovali marčnemu zasedanju Društva narodov v Ženevi, zbolelo na paratifusu. Verjetno je — pravi list — da so vsi ti diplomati pili slabo vodo, nič manj verjetno pa ni, da jim je morda kakšen anarhist v vlogi strežaja na banketu podtaknil najmodernejše orožje — bacile, ki so povzročili njihova obolenja. Čeprav se ne strinjajo vsi s tem, kar piše «Liberté», je vendar značilen že sam sum, da se uporabljajo na diplomatskih sestankih proti voditeljem evropske politike — bacili mesto intrig, ki so doslej vedno več ali manj dosegle svoj namen.

Nobile ni uspel

Cele tedne je delal Nobile reklamo za svoj polet na severni tečaj in je oznanjal svetu senzacije, o katerih se je sanjalo le njemu. Sestavil je svoj polet iz tolikih etap, da ni mogel nihče izračunati, kako daleč bo letel in kam bo priletel. Že polet od Milana do Stolpa je bil pravcata komedija. Polet od Stolpa na Spitzberge je bil še burnejši — v generalovi fantaziji. Višek senzacij pa je vrgel Nobile po svojih korespondentih na papir tedaj, ko je pristal v Kingsbayu. Srečavale so ga same nevihte, «Italia» se je borila s strašnimi vetrovi, večkrat jo je malone strlo, zamelo, pretrgalo, pa so jo Italijani zopet sešili itd., itd. Vodja zračne ladje — so poročali — ni spal 72 ali 96 ali še več ur. In še mnogo drugih stvari je bilo vmes: banketi, parade, slavnostni sprejemi, godbe, zastave, odlikovanja, — vse mogoče in nemogoče.

Nobile je hvalil svojo ladjo, moštvo, ki se je na oporišči ladji «Città di Milano» uprlo, besedičil je o svojem velikopoteznem načrtu, popisal do najmanjše podrobnosti notranjost gondole — naposled pa je prišlo poročilo, da se je odločil za veliko dejanje — za polet na severni tečaj. Radio-postaje so lovile njegove brzojavke, čakale poročil, prinašale zemljepisne karte. Mussolini v Rimu pa je drhtel v pričakovanju poročila, da je Nobile odkril na severnem tečaju drugo Mussolinijo. Tresle so se gore, rodila se ni niti miš, kajti Nobile se ni peljal na severni tečaj, ampak je samo nekoliko pokrižaril, potem pa je razglasil vest, da je videl neko kopnino, na kateri je bil Amundsen že pred leti s svojo ekspedicijo in o kateri je celo napisal posebno knjigo.

Bil bi že čas za spodobnost in fašistični general bi lahko spustil laško trobento na severnem tečaju ali vsaj kje v njegovi bližini, da bi zamrznila, kajti tako razkričavanje ne dela nikomur posebne časti, pač pa kaže na nedostajanje poguma in na klavrne uspehe drage ekspedicije.

Avstrija v statistiki

Po zadnjih uradno objavljenih podatkih meri avstrijska republika 83.833 štirijaških km površine in šteje 6.534.481 prebivalcev. Od zadnjega ljudskega štetja je nazadoval v prvi vrsti Dunaj, pa tudi dežele (Štajerska in Gradiščanska in Predarlska). Zvezna republika Avstrija ima danes tri velika mesta (Dunaj, Gradec in Linc), v celem pa 119 mest in 476 trgov. Petnajst avstrijskih mest šteje nad 15 tisoč prebivalcev. Med ta mesta spadata tudi Celovec in Beljak.

Od zadnjega ljudskega štetja leta 1923. je padla tudi gostota avstrijskega prebivalstva. Tedaj so našteli na km² 78 ljudi; sedaj jih je samo 77. Na Dunaju je po tem štetju 1,575.277 oseb nemške narodnosti; Čehov so našteli 48.352, Slovencev 527, Hrvatov pa 604. Precej velik odstotek izkazujejo Židje; teh je 201.513.

Boj za otroka

Baron in baronica Popperjeva sta že dve leti v tožbi za ločitev zakona. Ker baronica o ločitvi noče nič slišati in tožba še ni končana, je sodišče 6letnega otroka, ki ga imata, do končne odločitve prisodilo očetu. To pa baronici ni bilo všeč, tem bolj ker dečka ni smela obiskovati. Ko ga je te dni moževa mati privedla na zdravljenje na Dunaj, se je Popperjeva poslužila zvijače in se ga prilastila. Odvedla ga je na Semmering. Na poziv češkoslovaških oblasti je bilo semmerinškim orožnikom naloženo, naj ji ga spet odvzamejo. Tudi baron je prispel na Semmering, da bi jim pomagal. A zaman. V hotelu, kjer je baronica stanovala, je prišlo do strahovitega prerekanja in tudi do dejanj. Tedaj se je žena z otrokom zaprla v neko sobo, v katero iz obzira do malega bolnika niso mogli vdreti. Orožniki so morali odnehati. Popper se je vrnil s praznimi rokami na Dunaj. Baronica pravi, da bo otroka dobil, če jo sprejme spet v hišo, drugače ne.

Možganski podaljšek in spolne funkcije

V poslednjem času sta se bavila sloviti dunajski pomlajevalni profesor dr. Steinach in njegov sodelavec profesor Kun z eksperimentalnim proučevanjem vplivov možganskega podaljška, ozir. njegovega hormona (notranje izločine) na spolno zrelost. Dognala sta, da ti vplivi eksistirajo in da so celo sila odločilni. Kjer notranje sekrecije (izločevanja) tega podaljška ni, tam živali v svoji spolni plati zaostajajo, nasprotno pa je bilo mogoče napraviti evnuhaste živali duševno in telesno popolnoma spolno zrele, če so jim vbrizgnili hormon možganskega podaljška. Takšne eksperimente so izvršili v frankfurtski ženski kliniki tudi na ljudeh. Ker hormona samega ne pridelujejo v zadostnih količinah, so se poslužili metode transplantacije vcepljenja govejega možganskega podaljška pod kožo pacijentk. Po dveh do treh tednih so transplantat lahko spet vzeli proč, ker je telo med tem časom že samo izsrkalo hormon iz njega. Na ta način so ozdravili mnogo slučajev bolnih spolnih funkcij, posebno predčasno izostalega ali kako drugače nerednega mesečnega toka. Seveda je ta metoda šele v povojih, ker bo popolna šele tedaj, ko bodo vcepljanje možganskega podaljška nadomestili z vbrizgavanjem njegovega specifičnega hormona.

Za Binkošti

in birmo nudi najelegantnejša oblačila za gospode in dečke tvrdka 96

Drago Schwab, Ljubljana.

Strašna narkoza

Umobolni kirurgov asistent.

V Budimpešti se je pripetil pred nekaj dnevi nenavaden slučaj. Višji uradnik madžarske Narodne banke in pisatelj Janos Varsagh je že delj časa boloval na želodcu in se je radi oteklin odločil za operacijo. Operiran je bil na budimpeštanski kliniki, a njegova operacija bi se bila kmalu iztekla tako usodepolno, da bi oslepel na obe očesi.

Kirurgov asistent, ki je imel bolnika narkotizirati, je namreč nakapal eter Varsaghu v oči. Zdravnik, ki je bolniku odprl želodec, je opazil to šele po operaciji. Očesni živec na levi strani je bil že tako otrpel, da je malone odpovedal. Bolnik je moral takoj še k drugi operaciji, katero je izvršil okulist na kliniki.

Preiskava je pokazala, da se je kirurgovemu asistentu, ki je izvršil narkozo, med operacijo zmešalo. Oddali so ga najprej v opazovalnico, potem pa v zavod za blazne.

Skandali pri londonski policiji

V soboto je ušla Baldwinova vlada s težavo popolnemu porazu v spodnji zbornici. Ta je bila skočila namreč pokonci radi vesti o škandaloznem postopanju londonske policije pri zaslišavanju strank in o tajnih mučenjih obtožencev. Vlada se je rešila samo na ta način, da je v zadnjem času sestavila komisijo pod vodstvom vrhovnega londonskega sodnika, ki bo preiskala natančno in ves čas javno, kaj se na policiji pravzaprav godi. To je v času 6 mesecev že tretja komisija te vrste. Vlada je vedela sicer že prej o tem, da pri policiji ni vse v redu, a je upala, da bo zadevo lahko potlačila do časa, ko bodo volitve izvedene. Ampak njeni nasprotniki niso tako malo brihtni, da bi ne segli po orožju, ki jim ga bo dala preiskava s svojim materijalom. Najmanj kar pričakujejo je to, da bo notranji minister zletel in cela kopa višjih policijskih uradnikov ž njim.

Chaplinova žena se moži

Film «The Kid» prikazuje sanje Charliea Chaplina o angelu s perotmi, ki ga obletava in se tuintam za hipec ustavi ob njem. Ta angel, o katerem je sanjal sloviti filmski zvezdnik, je bila Lita Grey, umetnikova poznejša žena. Kakšen «angel» je bila, se je pokazalo potem, ko se je Chaplin oženil. Škandal, ki se je izcinil iz te zakonske zveze, je bil nepopisen in «angel» se je spremenil v hudiča, ki je dvignil hrup širom Amerike ter je pozval ves svet na bojkot Chaplina.

Charlie se je tega «angela» odtresel, zato pa se je v Greyevo zagledal ameriški igralec Roy de Arcy. Ta mož se je nedavno ločil od svoje žene, kateri je večkrat obilno postregel z batinami. Naposled ji je dal 40.000 dolarjev odpravnine in zdaj se bo oženil z Lito Greyevo. Američani so prepričani, da bo ta igralec znal drugače voziti v zakonu, kakor Charlie Chaplin in da mu Lita Greyeva ne bo delala takih škandalov kakor so se dogajali v bivšem Chaplinovem domu.

K letošnji olimpijadi v Amsterdamu

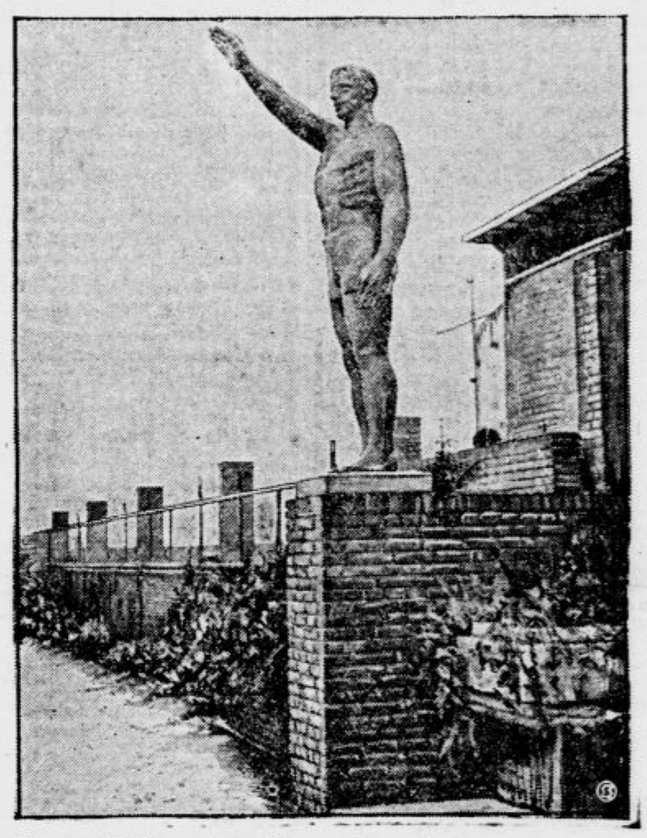

Kakor smo že poročali, se je velika mednarodna sportna olimpijada v Amsterdamu otvorila 17. t. m. ob navzočnosti princa Henrika Nizozemskega. — Vršile so se prve hockeyske tekme. Prava otvoritev pa bo pravzaprav v juniju, ko bodo tekmovalci položili predpisano olimpijsko prisego. Na štadijonu se dviga kip «Olimpijska prisega», ki predočuje pomen te prisege: da bi borci s poštenostjo in viteškim čutom šli v boj. Kip nam predstavlja gornja slika. V spodnji sliki vidimo nemško reprezentanco v enotni uniformi, ki jo je določilo nemško vrhovno sportno vodstvo.

Gdč. Angela Trouvot

je bila izvoljena v francoskem mestu Besançonu za kraljico po zasluženju in delu. Štela je 15 let, ko je izgubila svoje starše. A ona se je pogumno lotila gospodarjenja in vzgoje svojih sedem mlajših bratov in sester. To ji je priskrbelo izredno čast, s katero jo je odlikovalo nje rodno mesto.

Človek kot stroj

Medtem ko izdelujejo v Ameriki že stroje, ki izvršujejo na telefonsko povelje razna človeška dela, tako rekoč strojne ljudi, se trudi v Parizu tih učenjak, prof. Lefevre, že dolgo vrsto let, da bi natančno določil vse fizično delo, ki ga zmore človeško telo, rekli bi mehanske funkcije človeškega telesa. Francoska država je spoznala dalekosežnost Lefevreovih raziskovanj in mu je dala na razpolago vsa potrebna sredstva. Lefevreov laboratorij ali «Bijoenergetski zavod» deluje že tri leta in je dal pobudo za osnovanje sličnih zavodov tudi drugod.

Lefevre izhaja z načela, da ni človeško telo nazadnje nič drugega nego kompliciran stroj, ki ga pa goni toplota kakor vse stroje. Toplota nastaja po zauživanju jedi in pijač, ki igrajo vlogo strojnega kuriva. Proizvajana toplota se spreminja v mehansko delo in to zopet v toploto. Ista količina toplote daje vedno isto količino dela in narobe. Delo izmerimo torej lahko, če izmerimo toploto, ki je potrebna za vzdrževanje telesa v različnih njegovih funkcijah.

Prvi, ki se je bavil s takšnimi merjenji, je bil ustanovitelj moderne kemije Lavoisier. Njegov merilnik «kalorimeter», je bil nekakšna kovinasta puščica, v katero je zaprl miš. Telo miši je bilo obdano z ledom. Lavoisier je meril množino leda, ki se je stajal v dotiki z mišjo in je primerjal količino toplote, ki je stajal led, s količino po miši vdihanega kisika in zaužite hrane. Razumljivo, da uspehi tega primitivnega merjenja niso bili bogve kako točni.

Kakšnih 30 let pozneje pa je začel Američan Atwater meriti delo človeka z aparatom, ki je bil sestavljen po istem principu, samo popolnejši. Bila je to celica z dvojno steno, med obema stenama je krožila voda 0 stopinj C. V celico hermetično zaprti človek je dobival od zunaj telefonska povelja, kako naj se vede, n. pr. naj vstane, naj se vleže, naj opravi neko količino dela z vrtenjem posebnega kolesa. Kalorije vdihanega kisika in zaužite hrane je bilo mogoče natančno preračunati, istotako pa tudi toploto, ki jo je produciral človek v celici, saj ni bilo treba drugega nego preračunati segretje vode med dvojno steno; delo pa se je dalo ugotoviti po številu obratov kolesa v celici.

Na ta način so dognali razmerje med hrano, dihanjem in proizvedenim delom. Lefevre je bil prvi, ki je Atwaterove metode prenesel v Evropo.

Okolica bolnika se izogiblje opasnosti nalezenje upotrebljujoč okusne

74 ANACOT-PASTILE DRa. WANDERA

R. K.:

Rožna dolina

Vsak večer ob šesti uri sem šel iz mesta v Rožno dolino. Ob šestih, ko gredo ljudje z dela, sem hodil čakat nje, ki je vse.

Tako sem stal ob mitnici pred velikim vhodom v Rožno dolino in sem večer za večerom strmel v svet in v ljudi, ki so izginjali v trg. Šli so mimo mene vsi, ki imajo svoj dom tam med zelenjem, trudni, z bledimi in rdečimi lici, vsak s pečatom svojega dela in življenja. Bilo mi je, kakor da jih poznam že od svojega rojstva, in za vsakega sem imel besedo, besedo, ki je bila časih surova, časih kakor od meseca obsevano jagnje sentimentalna, časih velika in lepa kakor planine ob zahodu solnca. — Pa saj je nihče ni čul. Stal sem in gledal grdo v pričakovanju najvišjega. Ljudje pa so hodili mimo mene, kakor da me ni bilo, in nihče ni mogel slutiti, da sem tedaj preživljal najtežje ure.

Včasi sem stal celo večnost. In kadar so se mi zazdele minute podobne uram večnosti, sem krotil svojo nestrpnost s premišljevanjem. Toda misli so se trgale kakor kaplje od žleba, počasi in leno; zaman je bil ves trud, da bi jih spravil v pravi tir.

Potem se je zgodilo. Kakor da sem sebe našel na tisti cesti, sem spregledal.

Mimo mene so hodila dekleta, kakor smreke vitka, kakor srne brhka in v očeh jim je gorel skrivnostni ogenj meni neznanega hrepenenja. Hodili so mimo mene fantje in njihov korak je bil skoro mogočen in njihove prsi so bile izbočene v meni tujem ponosu, kakor da bi se vračali od zmag. In hodili so očetje in hodile so matere z istim ponosom, z isto samozavestjo, z istim ognjem. Šli so, kakor da jih je nesla cvetoča domišljija, v ozvezdje Oriona.

Dolgo nisem mogel razumeti tega ognja v njihovih očeh. Dolgo sem premišljeval njihov ponos.

Nekega večera pa se mi je zazdelo da odzvanja v vseh teh srcih, ki so me večer za večerom zapuščala in izginjala v stranskih ulicah, šum daljnega velemesta. In pomislil sem: Morda podžigajo njihov ponos, morda razpaljujejo ogenj njihovih oči sanje o starodavni, slavni Vineti?... Morda... Tedaj pa, kakor da bi me obsvetlila luč od vzhoda, me je prešinila iz kaosa vzrasla podoba, ki sem jo videl nekoč na isti poti, na kateri sem stal sam...

O! Vem! Da je bil to ponos Rožne doline. Tistega kosa slovenske zemlje, ki je prvi oddal svetu, kakor zemlja luno vsemirju, zvezdo, nad katero bodo morda nekoč drhtela srca v temi... in bodo hčere bele Ljubljane vzdihovale kakor jeruzalemska dekleta:

«Ita Rina!»...
«Ita Rina!»...

Spoznal sem, da je bila ona ponos vseh mimoidočih, da je bila ona vzrok tistega ognja, ki je žgal njihove duše. In tisti trenutek, ko je prišlo to spoznanje, bi se bil najraje vdrl v zemljo, v tisto zemljo, nad katero cveto slovenske nade tako brezupno v široki svet. Spoznal sem, da sem napram vsem tem mirnim prebivalcem rožnega trga neskončno majhen in neroden, da se vlačim po tisti poti kakor črna megla in da v meni ni nobenega ponosa.

Postal sem žalosten: Zakaj se nisem rodil v Rožni dolini, na tisti grudi, iz katere poganjajo srca polna nad, neskončnih želja v dionizijskem hrepenenju, duše, ki jih nikoli ne bom mogel razumeti!...

Zaželel sem si mraku, da ne bi videl sveta, da ne bi gledal žarečih, sanjajočih oči. Vse me je motilo.

In padel je mrak. Počasi se je izgubljal Rožnik v temi in padla je noč. Po Rožni dolini so zažarela okna. Vse je bilo tiho in mirno. Le zdaj pa zdaj je kje zalajal pes.

«Nje» še ni bilo. Sekunde so se vlekle v neskončnost. «Ona dela! — Vedno dela tako pozno v večer!» sem mislil in čakal.

Mimo so se sprehajala dekleta. V temi sem čutil njihova v sreči utripajoča srca. «Ona» pa bo prišla, ozrla se bo polno zatrtega hrepenenja proti Rožniku, žalostno bo pobesila glavo, in krenila bova v mesto — ona domov, jaz v noč. «Delo imam še nocoj!» bo rekla. «Mati je bolna!» in bo utihnila. In tiho, kakor nema bova poslušala večer, srečna, da sva lahko pol ure skupaj.

Zopet me je zmotila dvojica. Nehote sem prisluhnil:

«V Berlinu je!»
«Ita Rina!»
«Ida!»
«Oh!»
«Ah!»

Potem smeh in zopet besede in spet sem bil sam.

Ob osmih je prišla. Utrujena in tiha. Pozdravila sva se kakor vsak večer: s komaj vidnim smehljajem, s komaj slišno besedo.

Tedaj sem se zamislil v čisto drugačen svet. V svet, ki mi je še nedosegljiv, a vendar bližji in verjetnejši, kakor rojstvo v Rožni dolini.

Vem! Vsem je tako težko. In čudni smo ljudje, ki si želimo solnca... Ali nad, teh strašnih nad ne zmanjka nikoli.

NOGAVICE Z ŽIGOM KLJUČ

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

18

Pomlad v Mestnem logu

Ljubljana, v maju.

Mestni log je neposreden del Trnovega. Zato pa je ves njegov kolorit trnovski, tako pristno trnovski, da si še vedno poln originalne poezije, ki jo je prožeto vse Trnovo, dasi si v neposredni bližini mesta, ki je že davno odmrlo vsemu zanimanju za naravo in njeno skrivnostno, živlienja bogato utripanje. Ravna zemlja, posuta z bohotno travo, slikoviti hrasti, samevajoči kakor veseli velikani, ki žive v najboljšem prijateljstvu s solncem in silnimi viharji, vršečimi sem od Krima; ozko grmičje in tu pa tam jarek z začrnelo vodo, napol zakrito z rumenimi kalužnicami in živo zeleno travo. Nad vsem tem široko nebo s solncem, smejočim se in žarko utripajočim nad ravnino, ki se širi nekam daleč v nedoglednost. Mehak vonj je razlit nad vso pokrajino — zemlja diši, trave diše, hrasti diše in se ti zdi, da so tudi solnčni žarki prenasičeni z vonjem, ki ga razliva pomlad nad trnovskim poljem.

Škrjančki gostole od jutra do mraka in se prevažajo nevidno med solnčnim sojem, ki kakor prosojen pajčolan zavija vso okolico, da ne vidiš hiš in mesta, ki dremlje morda nekje daleč za pajčolanom. Otroški krik se smeja sredi ptičjega žvrgolenja in prepeva in poizkuša, da bi prekosil nevidne škrjančke, in drobne ročice so polne rož in goreča lica polna pomladi in mladega življenja. Samoten, od ljudi in ljubezni iz mesta pregnani parček sloni pod hrastom, solnčni žarki se razlivajo okrog njega, vsa mlada ljubezen je objeta in prešinjena od žive glorijole, razpete nad razžarjenim, prostranim Mestnim logom.

Mrak se razpreda nad ravnino, škrjančki molče in žive dece ni nikjer. Nemirni netopirji švigajo od hrasta do hrasta, daleč so blede, tope luči kolezijske kolonije. Hrasti črne in strme v mrak kakor silni velikani in rastejo vsak hip v črno prostranstvo. Čudna, nemirna tišina se trese komaj slišno in samo skrivni vonj puhti po toplem, blagodejnem zraku. A že se sveti težka luč tam nad Golovcem, mesec gleda izza črnih, ostrih kontur gričevja. Hrasti ožive in se tresejo v svetlikajočih se kapljicah, trava blesti in kalužnice žive sredi svetle, z zlatom odete vode po samotnih jarkih. Voda zapljuska, da se prše mesečni biseri na vse strani; kalužnice se majejo in šume pritajeno.

Že je zapel živi zbor ob samotnih jarkih. Tisoč pomladnih žab se je vzdramilo in preko vse ravnine bobni veličastna pesem, ki se ji v početku smeješ, a jo poslušaš vedno bolj in jo razumeš, ker lahko natanko razbereš posamezne melodije, prevladujoče v tem neugnanem koncertu. Nočno življenje vriska po Mestnem logu, mesec hiti preko neba, z bližnje Gmajne se ziblje zamolklo fantovsko petje in skozi noč veje hladen veter, da se še tesneje zaviješ v površnik.

Lahne, oprezne stopinje zazvene sem od nevidne steze, izza grmičja stopi dekličja postava, tesno se zavijajoča v belo ruto. Obrazek je še skor otročji in se sveti v mesečnem svitu, oči žare in čakajo nestrpno. In glej — že se naglo bliža moški, držeč pod pazduho težak zavitek, radostno se ga dekle oklene in odvede do samotne, črne šupe. Za njim drugi parček, čez uro drugi in tretji... mesto bruha iz sebe nesrečne, od človeške objestnosti obsojene eksistence...

In je spet mir dolgo, dolgo in samo neizmerni koncert vrši nemoteno preko ravnine. Mesec je že blizu gora in jutranji hlad veje od severa. Trava zašumi in tolpa črnih postav se razlije ob hrastih in trdno oklene molčeče in speče šupe. Policijska racija... Za trenutek zazvene vseokrog silni kriki in togotne kletve. A že je spet vse tiho. Črna tolpa gre mimo in dalje po poti proti mestu. Koncert je utihnil v enem samem trenutku, z Gmajne se oglašajo petelini in s Kamniških planin stopa jutro. In glej! Samo še tri trenutke in že prepevajo nad logom škrjančki, pomlad se smeje in človek se smeje z njo, kakor da ni bolesti nikjer na svetu...

Stanovanja mestne občine ljubljanske

Ker se prošnje za nakazilo stanovanj vsak dan množe in pričakuje vsak prosilec nakazilo stanovanja edino le od mestne občine, med temi celo taki, ki bi si vsled svojega ekonomskega položaja lahko najeli stanovanje v novih zgradbah, sporoča stanovanjski gradbeni urad sledeče:

Stanovanja, ki jih je imela na razpolago mestna občina v že dograjenih zgradbah, so že nakazana in oddana, tako da nima mestna občina za sedaj nikakih razpoložljivih stanovanj več.

Stanovanja, ki se bodo zgradila v Nušakovi vojašnici, na Poljanski cesti in v zgradbah, ki se še niso pričele, še niso oddana.

Oddajala pa se bodo pred vsem strankam, ki so ali bodo deložirane brez lastne krivde, ali ki imajo nehigijenična ali slaba neprimerna stanovanja, ako so tudi slabega gmotnega položaja.

Na stranke pa, ki si vsled svojega ekonomskega položaja lahko najamejo stanovanja v novih zgradbah, se pa slej ko prej ne bo moglo ozirati.

Ker pa iz dosedaj vloženih prošenj, katerih je nad 3000, po večini ni razviden ekonomski položaj prosilcev in ker so nekatere prošnje že tako stare, da so se medtem razmere prosilcev popolnoma spremenile, ali pa so tako površno sestavljene, da ni mogoče presoditi upravičenost prosilcev za nakazilo stanovanj, se bodo z objavo tega sporočila položile vse dosedaj vložene prošnje v arhiv in se nanje ne bo več oziralo.

Kdor je v resnici potreben in reflektira še na stanovanja, ki se bodo šele zgradila na novo, dobi pri stanovanjsko-gradbenem uradu na magistratu posebno tiskovino, katero mora točno točko za točko izpolniti, ker se na pomanjkljivo ali nepravilno izpolnjene izkaze ne bo oziralo.

Opozarjamo pa še enkrat naj si vsak po možnosti skuša sam preskrbeti stanovanje, ker mestna občina pri najboljši volji ne bo mogla nakazati vsem stanovanja, temveč se bo mogla in morala ozirati samo na one, ki so v resnici najbolj potrebni.

Toliko v pojasnilo, da ne bo pozneje kakih razočaranj.

Ali ste se že naročili na „PONEDELJEK"?

Mali oglasi

Naročila in vse dopise, tičoče se malih oglasov, je poslati na Oglasni oddelek „Jutra", Ljubljana, Prešernova 4. Tel. št. 2492

Vse pristojbine je uplačati obenem z naročilom, ker se oglasi ne priobčujejo. Čekovni račun poštne hranilnice Ljubljana, št. 11842.

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socijalne namene občinstva: vsaka beseda 50 par. — Najmanjši znesek Din 5.— Pristojbina za šifro Din 3.—

Ženitve, dopisovanja in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— — Najmanjši znesek Din 10.— Pristojbina za šifro Din 5.—

Službo dobi

Fotograf siguren operater za kopališče, z znanjem male retuše in z dobro garderobo, dobi mesto. Samo sigurni in zanesljivi naj se javijo na naslov: Fot. Pelikan, Rogaška Slatina. 19056

Frizerko ali frizerja perfektnega v vsem, sprejme takoj ali pozneje R Grobelnik, gledališki frizer, za dame in gospode, Celje, Glavni trg. 19053

Soboslikarskega pomočnika dobro izurjenega, sprejme Josip Božič, slikar, Švabičeva ulica 1. 19044

Pekovskega učenca zdravega, ne izpod 15 let starega, dobrih staršev takoj sprejme Adolf K e r n, pekarna, Kranj. 18950

Jelonošo takoj sprejmem v prvovrstno hotelsko restavracijo v Ljubljani. Oferte na oglasni oddelek «Jutra» pod značko «Jelonoša». 18935

Brivski pomočnik soliden in samostojen delavec, dober bubi štucer in onduler dobi službo Istotako sprejmem **damsko frizerko** in perfektno manikirarico, samostojno moč. — Samo dobri delavci se naj zglasijo. Vstop 4. junija. Plača po dogovoru. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 18920

Dekle za vse ki zna kuhati, ali kuharico, ki opravlja vsa druga hišna dela, nad 30 let staro, pridno in pošteno, z letnimi dobrimi spričevali, sprejme boljša dvočlanska obitelj Nastop 1. ali 15. junija. Ponudbe s sliko in zahtevki na g. Tatijano Medvešek. Celje — palača Jadranske banke. 18914

Deklico 14 let staro, zdravo in pošteno, sprejmem v pomoč gospodinjstvu Julka Povšnar, učiteljica in gostil v Kokri. 18906

Potnika verziranega v manufakturni stroki, iščemo za poset privatnih strank Naslov pove oglasni oddelek «Jutra» 18859

Hotelskega vratarja in gospodinjo (tajnico) sprejme hotel Central v Sarajevu. — Prepis spričevala o strokovni sposobnosti in fotografijo, z oznako višine jamščine (za portirja) je takoj poslati na upravo hotela. 18825

Trg. pomočnik zmožen voditi samostojno večjo delikatesno trgovino — se sprejme takoj proti dobri proviziji. Imeti mora kavcijo! Ponudbe na oglas oddelek «Jutra» pod šifro «Delikatesa». 18812

Gospodično zmožno stenografije in strojepisja, sprejmem v pisarno Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Strojepis». 18826

Likarico perila dobro izurjeno, iščem proti dobri plači, event tudi s hrano in stanovanjem Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Izurjena» 18825

Vajenca starega 14—17 let, za soboslikarsko obrt, s hrano in stanovanjem v hiši sprejme Ivan Kovačič, soboslikarstvo, Metlika. 19085

Dekle za vse ki zna kuhati, ali kuharico ki zna opravljati vsa druga hišna dela, staro nad 30 let. pridno in pošteno, z dobrimi spričevali, sprejme 1 junijem t. l. trgovec F Pustek, trg Šmarje pri Jelšah. 19090

Tesarskega polirja ali d o b r e g a preddelavca sprejmem. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 19111

Kuharico samostojno, pridno in zanesljivo, ki bi opravljala tudi vsa domača dela — samo zdravo dekle, z daljšimi spričevali, išče zakonski par brez otrok, za Karlovac — Plača in oskrba d o b r a. Predstaviti se do sobote na Bleiweisovi cesti štev. 27/II 19113

Sprejmem šiviljo na dom, za ženske obleke Kus, Sv. Petra cesta št. 53. 19120

Več slikarskih in pleskar. pomočnikov takoj sprejme Tone Malgaj. Gosposvetska 16. 19134

Kuharico za kavarno iščem. Ponudbe s podatki starosti in zahtevo plače na Veliko kavarno v Mariboru 19138

Lovskega paznika sprejme lovska družba Ljutomer. 18816-a

Zaslužek

Zastopnike spretne in agilne, za obročno prodajo srečk, išče denarni zavod. Zaslužek tiksen in proti proviziji — Ponudbe je poslati na ogl odd. «Jutra« pod značko: »Sigurna eksistenca«. 17381

Mnogo lahko zasluži kdor prevzame v svojem kraju zbiranje naročnine za «Jubilejne Zbornike». Ponudbe naj se pošljejo «Matici živih in mrtvih SHS», Beograd, Miloša Vel. 17 19092

Šivilja za obleke, se priporoča na dom, Slomškova ulica 23/I, levo. 19116

Okr. gen. zastopnike iščem za nov, brezkonkurenčni predmet, ki ga rabi vsak. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Novost». 19069

Potnika manufakturne stroke iščemo za obisk privat. strank za mesto Ptuj in okolico Osebne ponudbe na naslov Lipovšek Gustav, Ptuj — hotel «Koser». 19126

Službe išče

Učenka zdrava in pridna, se želi učiti šivanja. Najraje po dogovoru s vso oskrbo. — Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Dobra učenka». 19043

Postrežnica išče zaposlenja v popoldanskih urah. Naslov v oglas oddelku «Jutra». 19016

Starejša ženska vajena kuhanja, išče službe Najraje gre v kuhinjo pomivat ali kaj sličnega. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Zanesljiva moč». 19130

Elektromonter pomožni, išče službe, event sprejme tudi službo skladiščnika ali kakršnokoli drugo delo — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Elektromonter». 18632

Šofer mlad in trezen, vojaščine prost, z dobro kvalifikacijo in izkušeno prakso, išče primerno službo k osebnemu ali tovornemu avtomobilu Nastopi lahko takoj. Naslov pove oglasni oddelek Jutra 19108

17letna deklica bi šla proti majhni plači — kjer bi se lahko priučila kuhanja. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 19106

2 mizar. pomočnika iščeta službo. Gresta tudi na deželo. Ponudbe na ogl oddelek «Jutra» pod šifro «Mizarja». 19122

Kuharico popolnoma samostojno, ki mora tudi pospraviti 1 sobo, iščem s junijem. Ponudbe z navedbo prejšnjih služb, po možnosti s sliko na poštni predal 81, Ljubljana. 19117

Za oskrbnico želi k bolehnemu gospodu ali gospe starejša vdova. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod značko «Oskrbnica 1111». 19133

Prodajalka izurjena v trgovini mešan. blaga, išče službo za takoj ali pozneje. Naslov v oglas oddelku «Jutra». 18724

Knjige

Izšel je novi obširni **Katalog modernega pohištva** Razpošiljava ga proti predplačilu Din 30 v gotovini ali v znamkah Erman in Arhar, mizarstvo, Št. Vid nad Ljubljano 17365

Motorna vozila

Redka prilika Motorno kolo, 6 HP, 2 cilindra, z malimi poškodbami, prodam radi odhoda za 5600 Din Motor je na ogled pri «Tribuna» Karlovška c. št. 4, Ljubljana. 18782-a

Okvir starega motornega kolesa brez motorja k u p i m Ponudbe s ceno pod «Okvir» na oglasni oddelek «Jutra». 18995

«Ford» avto dvosedežni, prodam Pismena vprašanja pod «1926» na oglasni oddelek «Jutra» 19084

«Fiat» avto štirisedežen, prodam za Din 13.000. — Kavarna «Slon», blagajna. u:

Prodam

Drva bukove in hrastove, odpadke od parketov dostavlja po nizki ceni na dom parna žaga V. Scagnetti v Ljubljani — za gorenjskim kolodvorom. 36

Nogavice vseh vrst najceneje priporoča Osvald D o b e i c Ljubljana. Pred škofijo 15 90

Vrvarske izdelke najboljše kvalitete kupite najceneje v največji tovarni Jugoslavije — Mehanična vrvarna Š i n k o v e c — Grosuplje. 90

Najboljši koks Oebin. Wolfova ulica 1/II 11

Lokomobilo dobro ohranjeno, 10 At., 28—35 PH, dobro ohranjeno, prodam. — Poizve se v Ljubljani, Linhartova ul št. 8. 18990

Pisalni stroj Ideal, dobro ohranjen, z lepo pisavo, p r o d a za 2500 Din Jos. Puki v Celju 18899

Kopalno banjo (pločevinasto) prodam. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 19098

Fotoaparat 9/12. Extra Rapid, z vsemi potrebščinami poceni prodam ali zamenjam za vijolino. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 19129

Parcelo tik kolodvora, v okolici podeželskega mesta, 3—4000 m², vodovod, elektrika v bližini, pripravno za večje podjetje. oziroma tovarno, prodam pod ugodnimi pogoji Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Parcela 197». 19094

Radi selitve poceni prodam spalnico iz mehkega lesa in razno pohištvo Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 19122

Otroški voziček še dobro ohranjen, poceni prodam Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 19140

Šivalni stroj «Singer» in otroški voziček po ugodni ceni proda Brunčič, Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 59. 19132

Železnih postelj več s t o komadov dobro ohranjenih poceni p r o d a Mih Kaučič, Ljubljana VII (Zg. Šiška). 19136

Hrastovo opravo popolnoma novo, zelo ugodno prodam v Trnovski ulici št. 25. 19115

Jedilnico iz orehovega lesa, mahagoni emitirano, robovi črni, politirano zunaj in znotraj boljše delo, prodam kompletno za 13.000 Din franko Ljubljana ali kolodvor. — Na ogled vsak dan pri Josipu Štolfa, mizarstvo — Krašnja pod Limbarsko goro, pošta Lukovica pri Domžalah. 19135

Pridelki

Ia bučno olje Mue, kolonijale, Vodnikov trg. 16847

Kupim

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah **Č e r n e — juvelir** Ljubljana, Wolfova ulica 3 38

300 m tračnic in 2 vagončka kupi Anton Milavec, Cerknica. 18862

Kurjo hišico kupim. Ponudbe: Ljubljana. Krakovska ulica 29. 19100

Lesen stativ štiridelni, kupim. Pismene ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Fotostativ». 19101

Železne deske rabljene, za podlago samokolnic (Karrendielen) kupi opekarna. Cenjene ponudbe z navedbo množine in cene na oglasni oddelek «Jutra» pod «Opekarna». 19124

Diro, brek in konja kupim. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «1000». 19009

Posest

Lepo posestvo z gostilno (avto-postaja), hišo, gospodarskim poslopjem 16 oralov posestva: njiv, gozdov, travnikov, jabolčni sadnik — vse v najboljšem stanju, ugodno prodam — Naslov pri podružnici Jutra v Celju. 18896

Parcela vogalna, 3 minute od električne železnice, lega solnčna, suh in peščen teren — takoj naprodaj Naslov v oglasnem oddelku «Jutra» 18863

Prodam hišo s sadnim vrtom in njivo — pri postaji na Črnučah, poleg ceste in 1 večjo njivo, 15 minut od hiše. Pojasnila daje Frane Sever v Črnučah 14, pošta Ježica pri Ljubljani. 19083

Parcelo 450—600 m² veliko, kupim Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Parcela 1928» 18845-a

Lepo vilo s 6 sobami, gosp. posl., velik vrt in 1 oral njive, v okolici Celja za 155.000 Din in lepo **enonadstropno hišo** s 4 stanovanji po 3 sobe, s komfortom, p r o d a m za 185.000 Din v mestu — Breznik, Celje, Dolgo polje št. 1. 19089

Hišo v najlepšem redu, ki ni potrebna nobenega popravila, v sredini malega mesta na Štajerskem, z lepim dvoriščem in velikim vrtom, za vse pripravno, takoj prodam Vprašanja na: A. Zorzini. Slov. Bistrica, Štajersko. 19093

Kupim stavbno parcelo ali hišo na prometni točki Ljubljane. — Ponudbe na poštni predal 130, Ljubljana. 19020

Lepo posestvo z gostilno, trgovino in trafiko, avtopostaja, na glavni prometni cesti v Sloveniji takoj prodam Trgovska hiša s 4 gospodarskimi, novo zidanimi poslopji, približno 20 oralov njiv, gozdov, travnikov, z vinogradom in lepim jabolčnim sadonosnikom, vse v najboljšem stanju takoj prodam. Naslov pri podružnici «Jutra» v Celju. 18897

Stanovanja

Stanovanje oddam starejšemu gospodu ali dami — soba popolna oskrba in hrana do smrti za 50.000 Din Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Prijazen kraj». 18953

Stanovanje obstoječe iz 2 sob in pritiklin, čisto, iščem za takoj ali junij v bližini cerkve sv. Petra, Tabora ali Domobranske vojašnice — Plačilo najemnine po dogovoru Ponudbe je staviti na oglasni oddelek «Jutra» pod značko «Čisto stanovanje». 18919

Stanovanje 2 sob in pritiklin, v novi hiši, 15 minut od glavne pošte, solnčno in suho, z elektriko in vodovodom takoj oddam mirni in snažni stranki brez otrok za 950 Din mesečno — plačljivo četrtletno naprej. Pri plačilu ½ leta naprej se najemnina zniža na 900 Din mesečno Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 19104

Sobe

Opremljeno sobo lepo in zračno, s separiranim vhodom, v bližini Karlovške ceste o d d a m. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «500». 19086

Majhno sobico odda Godec, Spodnja Šiška, Aljaževa 3. 19102

Opremljeno sobo v centralni legi, z elektriko ter separiranim vhodom, z dobro hrano oddam solidnemu gospodu s 1. junijem Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 19110

Sobo prazno ali opremljeno oddam pod Rožnikom, Večna pot 17. 19114

Prazno sobo s posebnim vhodom, v mestu ali bližini iščem za takoj Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Zračno» 18892

Veliko, snažno sobo z elektr razsvetljavo oddam v Koleziji Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 19018-a

Opremljeno sobo lepo, s posebnim vhodom oddam 2 gospodoma ali za konskemu paru brez otrok Poizve se v Florijanski ul. št. 16. pritličje. 19121

Mesečno sobo oddam takoj. Istotam sprejmem tudi sostanovalko. — Ulica na Grad 7. 19120

Veliko, prazno sobo oddam 2 osebama. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 19118

Opremljeno sobico s posebnim vhodom in elektriko takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 19141

2 mlada Slovenca podčastnika vojne mornarice želita dopisovati z naobraženima, do 20 let starima Slovenkama. — Dopise pod «Buči morje Adrijansko» in «Veseli mornar» na oglasni oddelek «Jutra». 19091

Ženitve

Inteligentna gdč. stara 28 let, iz majhnega mesteca — neomadeževane preteklosti, dobra in skrbna gospodinja, z vso hišno opravo ter lepo vsoto denarja, želi vsled pomanjkanja znanja, v svrho ženitve, bodisi s trgovcem, uradnikom ali želez. uradnikom dobre in plemenite duše, poznanstvo Le resne ponudbe na oglas oddelek «Jutra» pod šifro «Mirno življenje». 19004

Trgovec 38 let star, Slovenec, marljiv, lastnik 3 poslopij brez obremenitve, in sicer na sosedni rivieri tik naše države, želi čim prej poročiti gospodično s premoženjem, ki bi imela veselje skupno naprej voditi. Gospodične, ki imajo mater in jo žele imeti pri sebi — ni zadržek Natančne ponudbe z navedbo premoženja do 25. maja na naslov: Julij Constantin Zagreb I. — poste restante. 18929

Glasba

Kratek klavir črn, prodam za 6500 Din ali posodim na dom. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 19142

Dober klavir prodam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 19099

Koncertni pianino naprodaj. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 19103

Violino event. s potrebnimi notami k u p i m v svrho začetnega pouka. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Violina» 19109

Violinistko ali violinista za Dalmacijo — za sezono iščem. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Violina». 18726

Gramofon s 40 ploščami, 3 zvočnicami poceni proda Franjo Purgaj Pesnica. 19137

Živali

Kanarčke-Harcerje prima pevce, k u p i m Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod značko «Harcer kanarčki». 19085

Lovski pes ki sliši na ime «Pik», iz občine Velika Loka pod št 73, se je izgubil. Prosi se, da pusti najditelj svoj naslov v oglasnem oddelku «Jutra», kjer dobi nagrado 19097

Obrt

Za poletno sezono je p o s e b n o priporočljivo trajno kodranje in vodna ondulacija Separiran oddelek za specijelno barvanje las v vseh niansah — M Podkrajšek, frizer za dame in gospode. Ljubljana. Sv Petra cesta 12. Telefon 3385 18867

Prijetno bivanje Vam nudi lepo slikano in pleskano stanovanje, katero naj Vam preskrbi tvrdka Josip Marn, Dunajska cesta št. 9, pleskarska in slikarska delavnica. 129

Pozor, orožniki! Sukno, kamgarn in vse potrebščine ima v zalogi Simon Klimanek, Ljubljana, Selenburgova ulica štev 6. 18783

Razno

Botra in botrco za svojega sina in hčerko želi boljša ljubljanska družina. Dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod «Birma». 19119

Čitaj! Važno za vsacega! Za malo denarja si zamorete doma sami pripraviti izvrstno in zdravo pijačo, ki Vam nadomesti najboljše pivo. — Zahtevajte navodila in pišite še danes na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Samopomoč v draginji» 19095

Dopisi

Samostojna dama uradnica, se želi seznaniti s starejšim inteligentnim gospodom, v svrho skupnih prehodov. — Le resne ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Čuvstveni prijatelj». 18856

Žima 69

za modroce najboljša in najcenejša pri **M. MASTERL** tovarna žime Stražišče pri Kranju

GOSPODINJE poskusite 12 **Plamen** idealno sredstvo za podžiganje drv in premoga — Zahtevajte Plamen pri Vašem trgovcu 121

Za lepo vreme

HUMANIK

LJUBLJANA, Dunajska cesta 1a (Petovia)
CELJE, Aleksandrova ulica 1
MARIBOR, Gosposka ulica (Jos. Martinz)
PTUJ, Slovenski trg (Petovia)

6388

MALE OGLASE za binkoštno številko »JUTRA«

bomo sprejemali samo do sobote do 2. ure popoldne Zunanje naročnike prosimo da naročijo oglase pravočasno Oglasi, ki bodo dospeli v soboto z večerno pošto ne bodo priobčeni v nedeljski številki :-:-:

Sprejemanje oglasov za nedeljske številke „Jutra" bomo odslej dalje zaključevali vedno ob sobotah

ob 2. uri popoldne

OGLASNI ODDELEK „JUTRA"
Prešernova ulica štev. 4 Telefon 2492

Lokali

Lokal na cesto oddam takoj v zadružni hiši «Stan in Dom» ob Tržaški cesti. Poizve se istotam. 19112

Konfekcijska trg. v centru Ljubljane naprodaj. Vprašanja na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Ugodna kupčija». 19127

V najem

Trgovino v Mariboru ali okolici, dobro idočo, vzamem v najem — event pristopim kot družabnik — Ponudbe na oglas oddelek «Jutra» v Ljubljani pod «Maribor». 18921

Gostilno v Ptuju (takozvana «Švicarija» v Ljudskem vrtu, priljubljena izletna točka), oddam v najem s 1 septembrom 1928 Gostilna ima veliko gostilniško sobo, 2 stanovanjski sobi in kuhinjo v pritličju ter obsežno dvorano v 1. nadstropju. Kegljišče, vrt, sadonosnik in nekaj zemlje tik gostilne. Za gostilno se radi veliko letno telovadišče in v neposredni bližini igrišče za tenis prostor Ponudnike z osebno pravico naj se javijo Sokolskemu društvu v Ptuju do 1 julija 1928. 18904

Brivnico staro in dobro vpeljano oddam v najem mlajšemu in treznemu slovenskemu pomočniku Kapital ni potreben. Pogoj je le vsestranska strokovna izobrazba in marljivost. Nastopi lahko takoj. Vse drugo pove Blaž Zupanc, brivski mojster v Laškem. 19131

Pekarijo v Mariboru v najboljšem stanju oddam v najem radi bolezni, tudi prodaja ni izključena. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 19139

Avto „Chevrolet" 633 izvrstnem stanju, deluje brezhibno, se ugodno proda. Naslov v ogl. odd. Jutra.

Tvrdka Gričar & Mejač se nahaja le v Selenburgovi ulici št. 3 **Geslo tvrdke: najboljše priporočilo je dobro blago** 9040

Selitve v mestu in na deželo strokovno in najcenejše potom **Slovenia transport** Ljubljana, Miklošičeva cesta 36 Telefon št. 2718 9

Drogerija 6394 v zelo prometnem kraju Slovenije se radi bolezni **proda,** odda v najem ali pa se sprejme družabnika pod zelo ugodnimi pogoji. Najemnina zelo ugodna. Lepo stanovanje na razpolago. Ponudbe pod »Lepa bodočnost« na **Aloma Company, Ljubljana.**

V najem dam 6356-a **kompletno tovarno čajnega peciva biskvitov** v mestu na prometnem kraju. Ponudbe poslati takoj na Oglasni oddelek „Jutra" pod „Tovarna 3344".

Stanley Weyman: 25

Rdeča kokarda

Roman.

»Če dovolite gospod vikont,« je začel.

Nato je premolknil; vzravnal se je — zakaj moč navade mu je bila spet usločila hrbet — in povzel naravnost:

»Javna blagajna, gospod. Zastran nje sva se prišla posvetovat z vami.«

»Posvetovat se z menoj?« sem zategnil ves presenečen. »Zavtran javne blaginje?«

Mukoma se je nasmehnil, a vzdržal je.

»Da, gospod. Zgodile so se take izpremembe... in tolikanj smo potrebni dobrega sveta...«

»Da se ne smem čuditi gospodu Douryju, če ga je prišel prosit v Saux.«

»Tako je, gospod.«

Ne trudeč se da bi utajil svoj prezir in svoje začudenje sem skomignil z rameni ter pogledal župnika.

»Nu« sem vprašal po kratkem premolku, »kaj bo dobrega? Ali so vas zasačili, da točite slabo vino? Ali pa nemara želite zvedeti število jedil, ki ga določa naredba glavnih stanov? Ali...«

»Gospod,« je dejal in zbral vse svoje dostojanstvo, »zdaj ni čas za šale. V sedanji krizi je gostilničar prav tako prizadet kakor plemič, če dovolite; in zapuščeno po tistih, ki bi ga morali voditi...«

»Zapuščeno — kaj:« sem vzkliknil.

Zardel je kakor paradižnik.

»Gospod vikont dobro ve, da govorim o ljudstvu...« je rekel z užaljenim glasom. »In zapuščeno po svojih zakonitih voditeljih...«

»Na primer?«

»Po gospodu vojvodi Artoiškem, gospodu princu Condéškem, gospodu vojvodi Polignaškem in...«

»Glejte, glejte!« sem rekel. »Kako so ga zapustili?«

»Kako? Ali mar ne veste, gospod?«

»Česa?«

»Tega, da so ostavili Francijo? Da so v noči 17. julija, tri dni po zavzetju Bastilje, princi kraljevskega doma skrivaj prestopili francosko mejo in...«

»Nezmisel!« sem vzkliknil. »Nezmisel! Zakaj naj bi bili odpotovali?«

»Baš to je vprašanje, ki si ga ljudje zadajajo, gospod vikont,« je nadaljeval z razvnetim glasom. »Nekateri pravijo, da so ostavili prestolnico z namenom, da bi jo kaznovali. Drugi trdijo, da so hoteli s tem pokazati, da ne odobravajo amnestije, ki jo je njegovo Veličanstvo proglasilo naslednji dan. Pravijo tudi, da jih je bilo strah. So celo taki, ki mislijo, da so pobegnili zato, ker so se bali, da jih ne bi zadela Foullonova usoda...

»Tepec!« sem kriknil, zakaj moje potrpljenje je bilo pri kraju. »Meša se vam! Vrnite se k svojim ponvam! Kaj veste vi o državnih poslih! Bogme,« sem nadaljeval v svojem ogorčenju, »da ste za mojega deda takole govorili o kraljevskih princih, bi sedeli šest mesecev ob kruhu in vodi; srečnega bi se šteli, če vas ne bi s palico nažgali po podplatih!«

Videl sem, kako mu je omahnil duh in kako ga je stara navada vrgla iz nove vloge. Jecljaje se je jel opravičevati, da ni imel žaljivega namena; le izrazil se je nemara slabo. Vkljub temu sem ga hotel ošteti, ko se je v moje začudenje oglasil Buton.

»Oh, gospod, vse to, kar govorite, je veljalo pred tridesetimi leti,« je rekel z osornim glasom.

»Ohej, prostak!« sem vzkliknil in toliko da mi ni sapa zastala od presenečenja, »kaj pa je tebi tega mar?«

»Z njim sem prišel,« je odvrnil in resno pokazal na svojega tovariša.

»Po državnih poslih?«

»Da, gospod!«

»Bogme,« sem vzkliknil, mereč ju z nejevernim ogorčenjem, »če je tako, kakor pravita zakaj nista privela s seboj tudi psa čuvaja? In Jeanovega ovna. In babičine mačke? In...

Župnik se je dotaknil mojega komolca.

»Mislim, da bi bilo bolje poslušati, kaj jima je na umu,« me je tiho opomnil. »Potlej, gospod vikont...«

Le nerad sem odnehal

»Tak kaj bi rada?« sem dejal. »Razložita mi svojo željo.«

»Intendant je pobegnil,« je odvrnil Doury, ki se je bil v tem spet odel v svoje prvotno dostojanstvo; »zato hočemo po navodilih, ki smo jih dobili iz Pariza in po slavnem zgledu, ki nam ga daje prestolnica, ustanoviti komitet. Komitet, ki naj upravlja posle našega okrožja. Moj vrli prijatelj in jaz si štejeva v čast, gospod vikont, da stojiva pred vami kot odposlanca tega komiteta.«

»Vi — nu, bodi v božje ime; toda on!« sem izbruhnil z gnevom, ki ga nisem mogel več brzdati. »Za Boga, kaj je njemu do komiteta in do okrožnih poslov?«

Brez usmiljenja sem s prstom pokazal na Butona, ki je v zadregi prestopal z noge na nogo in zardeval pod svojo rjavo kožo, ne da bi se oglasil.

Proda se 4-sedežni osebni

AVTO 6395

znamke Fiat-Torino, tipa 501 v prav dobrem stanju. — Ponudbe na upravo „Jutra" pod „Fiat-Avto 501".

Krasoto lepe ženske

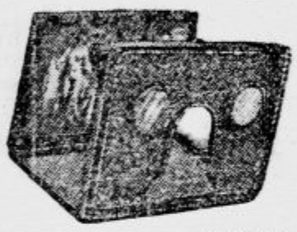

zamorete najbolj občudovati z našim **Stereoskopom** v žepni obliki. Presenetljivo krasni prizori. Nekaj popolnoma novega za ljubitelje lepih prizorov. Ženske in moške aktne študije. Skupine v prosti naravi. Originalne krajevne slike raznih krasnih mest.

Razpošilja **Novinski biro, Ljubljana, Šelenburgova 7-II.**

Cena aparatu z 10 dvojnimi slikami 90 Din. Nadaljne serije slik po 35 Din. — Poštnine prosto. 112

Trgovska hiša

v Kamniku sredi mesta s korporacijsko pravico v jako dobrem stanju se proda. Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Trgovska hiša v Kamniku«.

6340-a

Oni, ki se udeleže veleseima v Ljubljani

naj takoj prijavijo svoj naslov, ker bodo s predvajanjem senzacijonalnega francoskega patenta lahko lepo zaslužili. Avtomatični kurilni regulator, SHS patent št. 170-26. Za patent se da izdelovalna pravica za vso Jugoslavijo v zakup. Zlasti primerno za tvornice pločevinastega blaga, ključavničarska in strojna podjetja. Več s prospektom na naslov

VIKTORIA - REGULATOR«,

Novi Sad, poštanski pretinac 75. 6381-a

Surovo maslo

kupuje na celoletni sklep prvovrstno, centrifugalno čajno maslo. — Dopisi pod **E. Vajda, Čakovec** Medjimurje. Telefon 59, 60, 3. 6264

RADIO Vse vrste aparatov sestavne dele in potrebščine **RADIO**

dobite najceneje pri novi tvrdki

RADIOVAL Ljubljana, Kongresni trg 3.

Zahtevajte ponudbe in cenike. 6373

Modna trgovina v Ljubljani

sprejme spretno 6362

prodajalko

ne pod 22 let staro. Istotam se sprejme

blagajničarka

Naslov pove oglasni oddelek „Jutra".

Naznanjam potujočemu občinstvu, da sem s 5. t. m. prevzel

kavarno in restavracijo „Srbski kralj" v Subotici.

Obenem dajem na znanje vsem trg. potnikom, da imajo v moji restavraciji 10% popust.

Restavracija in kavarna je novo opremljena ter garantiram za dobro in solidno postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem 632.

MAVRO FRIEDMAN

Kavarna in restavracija »Srbski kralj« Subotica

Halo! Halo!

Tu RADIO

„BLAUPUNKT" Berlin.

z našim najnovejšim **trocevnim aparatom na zvočnik** dobite tudi 3 komade **PHILIPS cevi** (A 410, A 425, B 406) in plačate vsega **dinarjev 1.160.—.**

Najcenejši aparat vsega sveta 6166

Tvorniško skladišče celokupnih »Blaupunkt« in »Philips« fabrikatov

IDEALWERKE

BERLIN SO 33,

Coepenickerstrasse 10/a

BEOGRAD Balkanska ul. 36 — **SUBOTICA** Pašićeva ul. 1

MAKULATURNEGA PAPIRJA

Za trgovce, za obrtnike, za peke, za mesarje, za industrijo

kg 4 Din

večja množina na razpolago po ugodni ceni

Naslov pove uprava »Jutra«.

50.000 Din 6398

KDOR še ni poravnal vse naročnine v znesku Din 80.—, naj jo takoj nakaže!

KDOR še ni naročnik, naj takoj pošlje celoletno naročnino, da BO DELEŽEN NAGRAD!

Do 31. maja je čas!

raznih nagrad prinese svojim naročnikom prihodnji

Razgled

ki izide 31. maja 1928, toda le onim, ki bodo do 31. maja poravnali celoletno naročnino. — Uprava: Ljubljana, Šelenburgova 7/II. Čekovni račun št. 14.589.

Dame in gospodje!

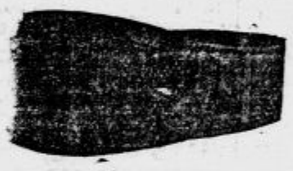

Velika izbira vseh vrst nemških in francoskih gumi steznikov, gumi nogavic za bolne noge in krčne žile, trebušni pasovi iz najfinejšega blaga pred in po porodu. Za gospode gumijevi trebušni pasovi (Mars-Gürtel). Pri posebnih slučajih se izgotavlja tudi po meri pri tvrdki

G. BESEDNIK IN DRUG

LJUBLANA, Prešernova ulica štev. 5. 6392

Zahvala.

Vsem ki so ob priliki prerane smrti našega nepozabnega sina, brata, svaka, strica, gospoda

Martina Erjavca

kovinskega strugarja

izkazali svoje sočutje, izrekamo tem potom svoje najiskrenejšo zahvalo.

Zahvaljujemo se zlasti za podarjene vence in cvetje. Nadalje vel. g. tovar. Wielmannu, njegovi gospe soprogi, prijateljem in znancem za mnogobrojne obiske pri bolezni kakor tudi za spremstvo na zadnji poti — prav tako g. pevcem, godbenikom za ganjive žalostinke in govorniku g. Vrankarju za govor ob odprtem grobu. 6393

Vsem imenovanim izrekamo najsrčnejšo zahvalo.

Ljubljana, dne 21. maja 1928.

Žalujoče rodbine **Erjavec, Mlakar, Novak.**

V ponedeljek 21. majnika 1928 ob 8. zjutraj je v 75. letu starosti nenadoma zaspal v Gospodu moj dobri soprog, gospod

Franc Horvat

gostilničar in posestnik

Pogreb blagega pokojnika se bo vršil v sredo, dne 23. majnika 1928 ob 14. uri iz hiše žalosti.

Maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi.

V Središču ob Dravi, dne 21. majnika 1928.

Lucija Horvat, soproga in sorodniki. 6399

Objava.

Uprava Državnih Monopola razpisuje drugu ofertalnu licitaciju za nabavku ručnih vatrogasnih aparata za potrebe raznih monopolskih ustanova.

Licitacija će se održati na dan 21. juna 1928. g. u kancelariji Upravnika Državnih Monopola u 11 časova pre podne.

Svaki ponudjač dužan je Depozitnoj Blagajni Uprave Državnih Monopola najdalje do 10 časova dana označenog za licitaciju položiti kauciju koja iznosi za državljane SHS 5%, a za strane 10% od ponudjene cene.

Uslove i bliža obaveštenja mogu se dobiti v kancelariji Mašinskog Odseka Industrijskog Odeljenja svakog radnog dana od 9—12 časova pre podne.

Iz kancelarije Industrijskog Odeljenja Uprave Državnih Monopola I. M. Br. 5304 od 26. aprila 1928 g. 637-7

Nov zvezek Jurčičevih zbranih spisov

ki jih urejuje dr. Ivan Prijatelj in izda a knjigarna Tiskovne zadruge v Ljubljani

je izšel (V. zvezek)

Broširan velja Din 84·—, v platno vezan Din 100·—, v polusnje Din 106·—.

Brez posebnega naznanila 6396-a

Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš srčno ljubljeni in nepozabni soprog in ata, gospod

Slavko Šijanec

administrativni kapitan I. klase

dne 20. maja 1928 po dolgi mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek, 22. maja 1928 ob ½4 uri popoldne iz mrtvašnice stalne vojne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v župni cerkvi Sv. Petra dne 23. maja 1928 ob 8. uri.

Ljubljana, dne 21. maja 1928.

Marija Šijanec, soproga. — **Ernst in Kamila,** otroka.

Zahvala.

Dolžnost mi je, da izrečem zahvalo vsem, ki so mi ob groznem udarcu, prizadetim mi s smrtjo soproga

Josipa Smoleta

višjega rač. revidenta

stali na strani s svetom in pomočjo ter mi lajšali gorje. Iskrena zahvala g. predstojniku pokojnega, Ivanu Volcu in tovarišem gg. mestnim uradnikom in g. narevidentu Tavčarju, g. Estu za ginljiv govor in molitev ob grobu, g. Vodišeku za toplo slovo od rajnika. Najtoplejša zahvala za izraženo sočutje g. županu dr. Pucu in g. mag. ravnatelju dr. Zarniku. Gospej Grašičevi za dobrotno izkazano uslugo, gg. pevcem Trnovo - Krakovo za v srce segajoče petje, darovalcem vencev in vsem, ki so pokojnika spremili na zadnji poti, vsem, ki so mi izrazili sočutje.

V Ljubljani, dne 21. maja 1928.

6397-a **Žalujoči ostali.**

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.